

354

Birdie

YILIN EN BÜYÜK ÇEKİLİŞİ

cem'an

**2
milyon**

**TÜRKİYE
İ
BANKASI**

paranızın... istikbalinizin emniyeti

30

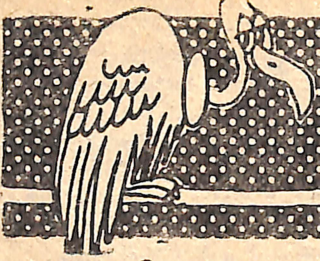
**Apartman
Dairesi**

**785.000
lira**

**1 kişiye
6 daireli
Apartmanın
Tamamı**

Hesabınızdaki 150 liralardan
adedini çoğaltarak kazanma
şansınızı artırınız

ÇEKİLİŞ: 30 ARALIK 1958

Akbaba

şinasi
mizah
gazetesi

BİZ GAZETECİLER!

DÖRT yılda 1161 gazeteci mahkemeye verilmiş. Kabataslak her gün bir tanemiz!

Yine dört yılda 238 gazeteci cezaevine girmiş. Demek her hafta bir kurban!

Galiba meslekdaşlarımız ödevlerini ' iyi yapamıyorlar. Yoksa, ikide bir «Diyarbakırda yılın bilmem kaçınıcı cınayeti işlendi» diye telgraflar çekeceklerine «Yılın bilmem kaçınıcı gazetecisi hapse girdi» diye yazarlardı.

Elimde istatistik yok ama, kalemin işlediği suç, bıçağın işlediği suçtan geri kalmıyor sanırım!

Hani, akıllının biri, parmaklığın dışından tımarhanedeki hastaya sormuş:

— İçeride kaç kişisiniz?

— Deli, pek akıllı bir cevap vermiş:

— Ya siz dışarıda kaç kişisiniz?

Türkiye'de ne kadar gazeteci vardır, bilmiyorum. Ama galiba içeridekiler dışarıdakileri geçtiler!

Ne yapalım, kalemin çilesi daha dolmadı. Bunu yazarken, politika modasına uyuyorum sanmayınız: Bugün, Metin Tokker Ankara cezaevinde. E, dün de Mümtaz Faik Fenik İstanbul Cezaevindeydi!... O kadar da değil, Ulus fıkracısı Şinasi Berker'e, bir kaç gün evvel Zafer Yazı İşleri Müdürü Fatih Tözen de misafir gitti!... Arnavudun hesabına döndü iş: Bir sizden, bir bizden!

Her hapse giren gazeteci suzsuz mudur? Değildir elbet. Ama, her hapse giren gazeteci, ucuz, pahalı, az çok kahramandır.

Bugün, Cumhuriyet'te bir başkent telgrafı gördüm: Afyon Mebusu Kemal Özçoban bir af teklifi hazırlamış. Altında, otuz milletvekilinin imzasıyla... Sevinçle okurken, gözüm bitişigindeki «Kendi Kendimizi Tenkid» e ilişti. Kıscası şu: NATO Başkumandanlığı Türk gazetecilerini Paris'e dâvet etmiş. Gitmişler. Ama, birçoğu, kendi havasında, bir program dışı gezmiş, tozmuş!..

Ya uçakta dönüş safası?... Pa-buçları çıkarıp hacıağa caka-sıyla dolaşmalar?... Paris'ten değil de Kuveyt Şeyhini ziyaretten geliyorlar sanki!

Kendimizi konu almışken biraz daha konuşalım: Geçenlerde, en ağır başlı gazetemiz, durup dururken Bern Büyük Elçimiz Fahreddin Kerim Gökay'a çattı. Hem de tırmalayıcı, küçültücü bir dille... Neymiş suçu Gökay'ın?... İstanbula geliyor da resimler çektiriyormuş!... Gazetelere koyduruyormuş!...

A yazar arkadaş, Fahreddin Kerim İstanbul'a gelirken size «Yeşilköy hava alanında beni karşılayın» diye telgraf mı çekiyor? Yooook, siz foto muhabirlerinizi yolluyorsunuz!... Fahreddin Kerim, Yazı İşleri Müdürünüzü «Yarınki sayınızın birinci sahifesinde resmimi isterim haaa...» diye baskıya mı alıyor? Yooook, Gazeteye koyan da siz! Sonra, nedense öfkelenip bir büyük elçiye küçülten yine siz!

Yazılı!

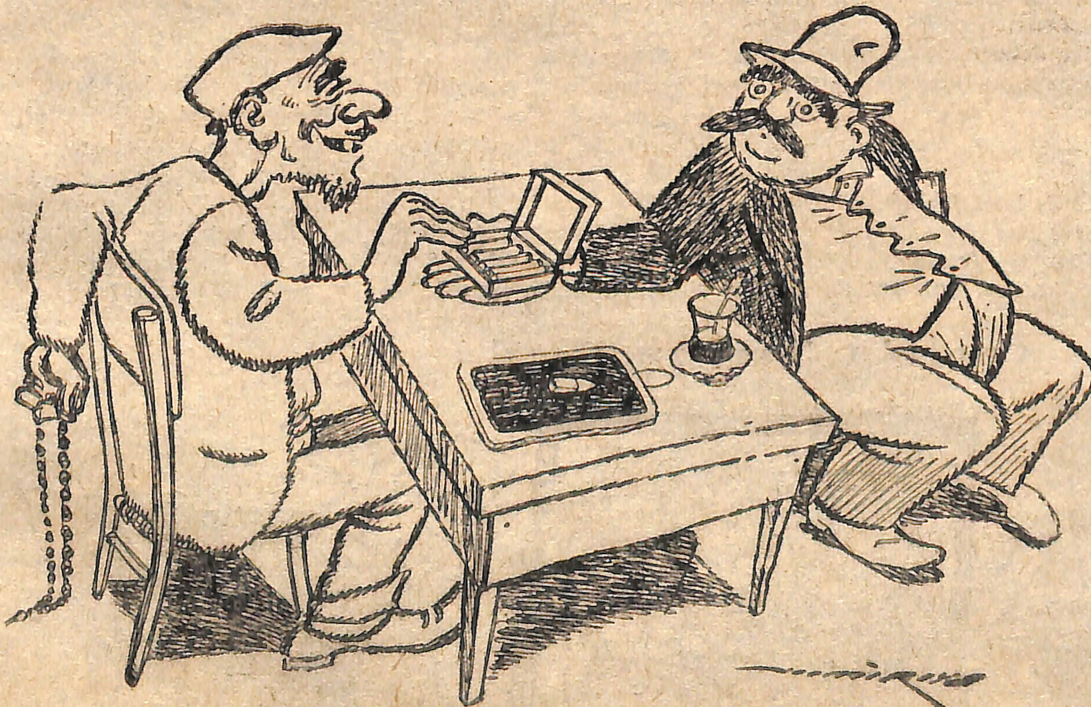
Bu kadar da değil, acı, kaba, duygusuz bir istihza da var: «Babacığın hastaymış da... Onu görmeğe gelmiş de!...»

Yahu, insaf baylar, insaf!... Bir adamın hasta babasını ziyarete gelmesi alay edilecek şey midir?... Hele bu baba, elli yaşını aşmış bir evlâdın çok ihtiyar babası olursa... Hele bu babanın evlâdı Ord. Prof. bir doktor olursa!...

Misalleri çoğaltmak güç değildir. Çağaloğlundan geçerken şu «Gazeteciler Cemiyeti» nin alt katına bir bakınız: Vitrinler, eski Sahaflar Çarşısından farksız!...

Sayın Kemal Özçoban'ın af teklifine, umarım ki, millî vicdanı toplayarak Meclis, tam çoğunluğu ile katılsın. Ama, sizin de kulağınıza fısıldayacak bir çift sözüm var arkadaşlar... Anladınız, değil mi?

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Günde kaç sigara içiyorsun?

— Belli olmaz, kaç ahbaba rastgelirsem!..

İRFAN'ın önemli bir vazife ile Paris'e gideceğini duyunca, bir hayret çığılığıyla elimi dizime vurmuşum:

— Vay anasını!..

— Nasıl şaşmıyayım? Öyle bir işe bizim İrfan, bizim kaşalot İrfan ha?...

Onun nasıl bir İrfan-ı bi irfan olduğunu bilerseniz, onu benim kadar tanısanız, vallahi benden çok şaşarsınız.

Yooook, bi irfan dediğime bakıp da enayinin biri sanmayınız sakın. İrfan, kurnazlıktan yana şeytana Hulo Hoop oynatır!

Mektepte hiç çalışmadan, ama hiç de çakmadan sınıf geçmiş, hepimizden kolay diploma almıştır. Hayatta, daima arkadaşlardan üstün işlerin başına geçti. Yalnız, nedense bir dalda durmadı. Oradan oraya sekti ha sekti!.. Şimdi de, görüyorsunuz işte, sınırı dışına, şu rüyalarımızın dünyası Paris'e açıyor. Bir daha elimi dizimde şaklatıyordum:

— Vay anasını!..

Tebrik için üç kere evine gittim İrfan'ın. Eeee, böyle heriflerle arayı açmaya gelmez. Bakarsın, günün birinde... Ne demiş şair: «Olmaz, olmaz deme, olmaz olmaz!»

Dördüncü gidişimde keratayı yakaladım. Yol hazırlığı ile uğraşıyordu. Elbiseler, bavullar, dar-madağında odası!..

Onunla senli benliyizdir. Böyle adamlarla teklifli olmaya gelmez. Araya bir «resmiyet» girdi mi, bu Kaşalot İrfan gibiler dönüp de insanın suratına bile bakmazlar.

Hemen boynuna sarılıp iki yanağından öptüm:

— Tebrik ederim... Vallahi, senin kadar sevindim İrfancığım!

Sonra bir sigara yaktım, bir de onun eline tutuşturup karyolanın ayak ucuna çöktüm:

— Eeee, anlat bakalım yahu, nasıl oldu bu iş?

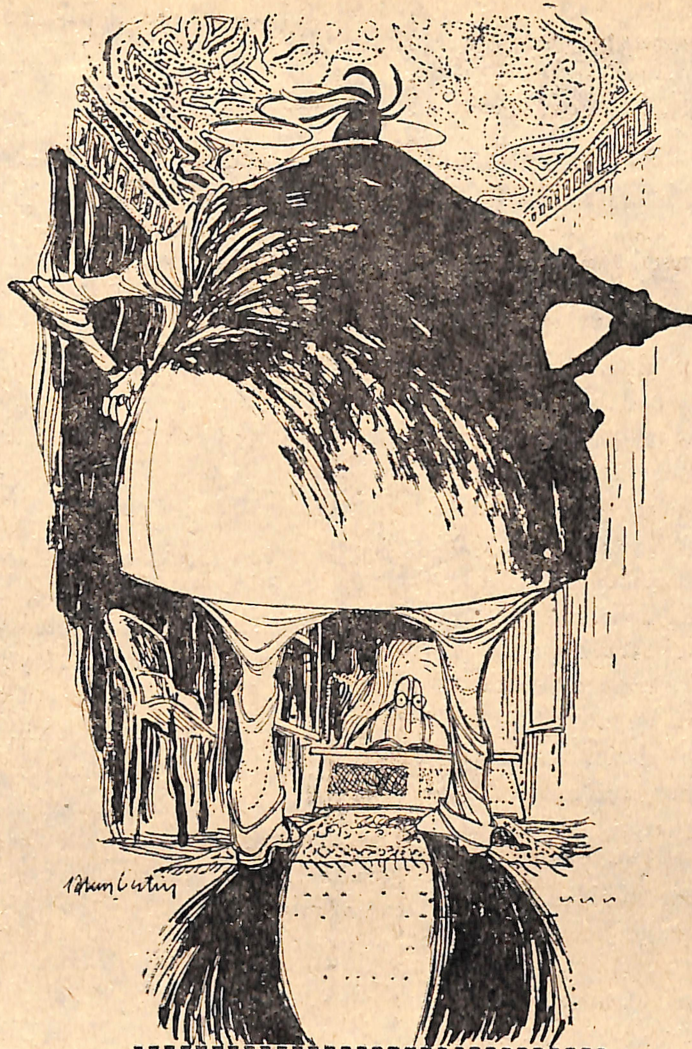
— Hangi iş?

Aptallığa vuruyordu köpoğlu!

— Hangi iş olacak kardeşim, bu Paris işi?...

Tuhaf tuhaf yüzüme baktı:

— Ne var bunda yâni?... Gidiyorum işte!

BENİ

emretmeler

— Ulan İrfan atma, piyasada cam bulunmuyor şimdi!... Sen Paris'e nasıl gidersin be?... Bir kere Fransızca bilmezsin!

— Kim demiş?... Bize mektepte Fransızca okutmadılar mı?... Her imtihanda kopya çekip Didon Nuri'den on numara almaz mıydım?

O güldü, ben güldüm, nihayet anlatmaya başladı:

— Efendim, Avrupa'ya gitmeyi iyice kafama koymuştum. A-

ma, neresi olursa olsun: Paris, Londra, Roma... E, insaf et, gidenlerin benden nesi fazla?... Hiç!... Çoğu, sıfıra sıfır, elde var sıfır!... İşini uyduran bir yere kapağı attı mı, kekâ!... Gelsin dövizler, gez, yaşı. Üç beş yıl sonra dönünce de bizlere tepeden bak!... Değil mi?

— Doğru...

— İşte bu kararlar kafamda plânı çizdim ve soluğu bizim Seyfi'de aldım, şu bizim Seyrek Sey-

fi'de... Sarıldım boynuna oğlanın: «Ne olursa senden olur, beni bir dakika huzura sok... Çok değil, bir dakika!»

Seyfi bu, işinin kurdu olmuş. Her gün bir bahane bulup atlatmaya başladı: «Bugün sinirli» der, ertesi gün giderim: «Bugün başı ağrıyor» der, daha ertesi gün giderim. «Müzakerede» der... Ama, öyle asıldım, öyle balta oldum ki, nihayet razı oldu...

— Yamansın be... Gidip ayaklarına kapandın, yalvardın ha?...

İrfan, merhametle yüzüne baktı:

— Nafile, sende iş yok!... A-yol, yalvarmakla adama kapıcı yamaklığı bile vermezler!

— E, ne yaptın öyleyse?... İliminden. İrfanından mı bahsettin?... Tabanca mı çektin?...

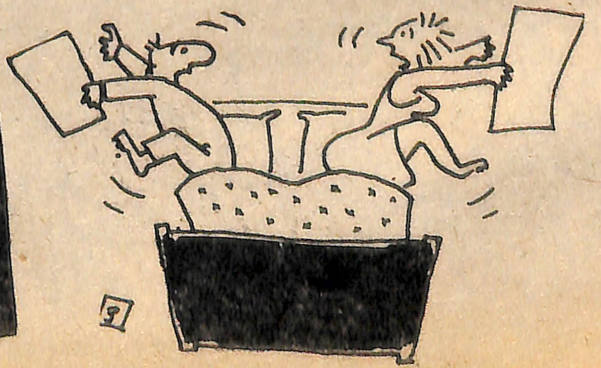
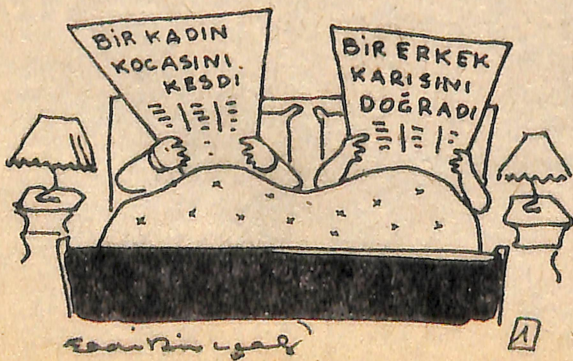
— Dinle, dinle... Seyrek Seyfi «Seni on birde kabul edecek» demişti. Ben saat dokuzda damladım. Ama, Seyfi'nin odasına değil, karşıma çıkan ilk kapıdan içeriye... Masa başında, sabah kahvesini içen zata, yüksek perdeden: «Beyefendi beni emir buyurmuşlar, dedim, acaba siz mi haber vereceksiniz?» Hemen ayağa kalktı, gayet nazık, gayet hürmetkâr bir sesle bana Seyfi'nin odasını tarif etti... Ben, oradan çıkınca bir başka odaya daldım. Kalın gözlüklü bir zat, gazete okuyordu. Sesim biraz daha tok: «Beyefendi beni emretmişler, dedim, Acaba siz mi arzedeceksiniz?» Adamcağız telaşla gazetesini attı, ayağa kalktı, şaşkınlıkla ceketini düğmeledi ve eliyle kapıyı açıp merdiveni gösterdi, Seyfi'nin odasını tarif etti. Derken efendim, koca binada ne kadar oda varsa, hepsini aynı şekilde birer birer dolaştım, herkese kendimi tanıttım, Beyefendi tarafından davet edildiğimi duyurdum, üzerime dikkatlerini çektim. Bu iş tamam olunca, on bire iki dakika kala Seyfi'nin kapısından içeri girdim. Beni aldı:

— Sakın çok durma... Sakın sululuk etme... Sakın, sakın, sakın...

Diye kulağımın dibinde vızlıyarak beni huzura soktu...

— Eeee... Sonra?

Cinayet salgını devam ediyor.. (Gazeteler)

DEHŞET!

GÖZ ÜCÜ NE Paris

PARİSLİ !

PARİS'te misiniz?... Dünya sanatının vatanıdasınız demek. Edebiyatın, musikinin, resmin büyükelçileri oradadır... Ama bu, Fransız efendi yapmağa yetmiyor. Fransız cimridir, Fransız kabadır, Fransız terbiyesizdir, hattâ Fransız tembeldir...

Taksiye mi bindiniz? Saatin yazdığını verip inmek ne haddinize. Herifin ağzı şikâyet değil, hakaret doludur. Ödediğiniz paraya yüzde yirmi bahşış katmazsanız, zifosları üstünüze sıçrayan küfürlerle hayat pahalılığına söğüp sayar.

Hayat pahalılığının ölçüsü de ne biliyor musunuz? Şarap fiyatları!... Fransız için şarap ekmekten evvel geliyor.

Lokantada listeye bakarken, garson sabırsızdır. O sizin emrinizde değil, siz onun emrindesiniz: Lütfen geliyor, lütfen veriyor, lütfen konuşuyor. Buna konuşma bile denmez, kavga sesiyle tek kelimelik homurtular!

Otelde, zile basarsınız, gelmez. Tekrar basarsınız, yine gelmez. Duymuyor mu? Duyuyor. E. niçin mi gelmiyor? Demin söyledim ya, rica ederim bana o kelimeyi tekrarlatırmayınız yine!

Bahçeler var, çiçekler içinde... Parklar var, birbirinden güzel heykellerle dolu... Bakıyorsunuz, çimenler üstüne fırlatılmış bir sigara paketi, yaldızlı çikolata kâğıtları... Bakıyorsunuz, ayazının ucunda, toprağa yapışmış bir tükürük!

Romalı garsonun bir şarkı kadar tatlı «Boncurnooov» su Parisli garsonun ağzından, gırtlığı kesilmiş bir canavar hırıltısı gibi çıkıyor.

Paris'te, yalnız İtalyan inceliğini değil, Alman otellerinin temizliğini de aramayınız: Hiçbir gün, çıktığım odayı, öğle üstü toplanmış, hele yastık kılıfını, yatak çarşafını değiştirmiş bulmadım... Bu oteli, sakın arka sokaklara gömülmüş ucuz bir otel sanmayınız. İki oda, bir banyonun gecelik kirası. bizim para ile iki yüz lira!...

Parisli kadın mı?... Çok dişi... Bakışı dişi, gülüşü dişi, yürüyüşü, oturuşu dişi... Hattâ öfkesi bile! O kadar mı?... Değil. Şakda. Hem de nasıl şık: Kuması şık, makası şık, pabucu şık... Hayır, hayır, kemiği bile, derisi bile şık!

Sonra?... En usta ressam: Renk oyunlarını, hiçbir tabloda onun yüzündeki kadar bulamazsınız!

Parisli kadın güzel olmasını çok iyi biliyor. Ama, güzel de!

Parislide şehri temiz tutmak titizliği yok. Size şaşacağınız bir şey söyleyeyim mi? Louvre Müzesinde, şaheserler önüne atılmış portakal kabukları gördüm. Niçin mi?

Fransız:

— Bu müzenin temizleyicisi var, aylık alıyor, işi ne?... Temizlesin kerata diyor!

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Sonra, içeri girer girmez, ayaklarına kapandım: «Şükür Allahıma, yüzünüzü gördüm, elinize deydim, Tanrıdan başka bir isteğim yok, bu şaadet bana yeter!» deyip çıktım...

Gelirken girdiğim ne kadar oda, konuştuğum kaç kişi varsa, giderken de hepsine uğradım bir kere. Hepsi de ayağa kalktı, hepsi de baş koltuğu gösterdi, hepsi de bir şeyler ikram etmek istedi. Be, sigaramı gurur ile tüt-

türerek, Paris'teki bir iş için çağrıldığımı, ama henüz karar vermediğimi, hem işi, hem etrafımdakileri küçümseyerek söyledim... Ertesi sabah, yine birer birer hepsinin telefonunu çevirdim, beyefendinin hatırını kıramadığımı, kabul ettiğimi bildirdim. Aradan üç gün daha geçti, tâyin emrimi yazacak, imzaya gönderecek yetkili müdürün odasına girdim ve başım havada, karşımdakinin yüzüne burun deliklerimle bakarak

— Gidecek misin?..

— Benim ihtiyacım yok, sen git!..

tek kelimeyle sordum:

— Ne oldu?...

Sonra, cevap vermesine vakit bırakmadan:

— Kendilerine kabul ettiğimi söylemiştim, dedim, yoksa gidip tekrar göreyim mi bir daha?...

Adamcağız, ayakta sallandı. Şap diye düşüp bayılacaktı âdeta. Sesi titreyerek:

— Hiç hacet yok efendim, dedi, muhakkak yazılmış, arzedilmiştir, siz zahmet buyurmayınız. Adresinizi lütfediniz bana, tâyin emrinizi en geç yarın bildiririz!

— Sonra?

Kaçaron yüzündeki aptallığa kızmış olacak, küfreden gözlerle bakarak:

— Sonrası var mı ulan, dedi, emrim geldi, Paris'e gidiyorum işte!

Emir Kulu

#

Doğum günü!

Genç kız, sevgilisine yarı öfke- li bir sesle sitem etti!

— Çok fenasın Oğuz! Demek bugünün ne olduğunu hatırlamadın bile ha!...

Oğuz, itiraz etti:

— Nasıl hatırlamam sevgilimi! Bugün senin doğum günün! Gelirken mücevherciye uğradım ne yazık ki henüz dükkânını kapamamıştı.

«Tütün yolu»..

HELÂL OLBUK

PETİR canavarı Zengo yakalandı. Beş vilâyet sınırı içinde sindirip sindirmediği kimse kalmamıştı. Yalnız insanları değil, kuzuları, koyunları titreten haydut en sonunda kapana kısıldı.

Hükûmet konağı önündeki cadeden geçerken bütün yol boyu görmek için gelenlerle dolmuştu. İki eli, iri baklalı bir zincire vurulmuştu. Sarkan zincirin ucu yerde sürünüp şakırdıyordu. Sağında iki jandarma, solunda iki jandarma, arkasında da beş jandarma vardı. Jandarma komutanı assubay da önde gidiyordu.

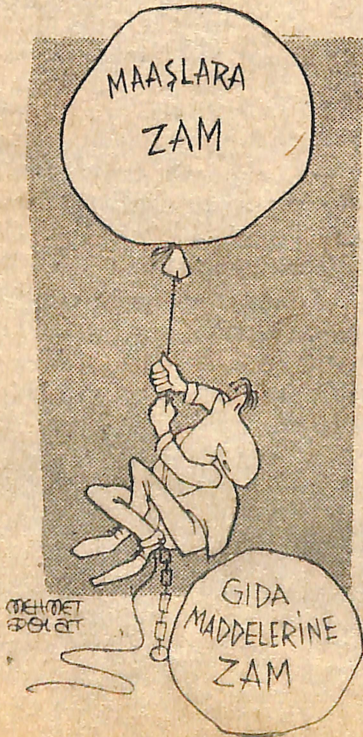
Herkes onu merak ediyor, görmek istiyordu da, yine de yakınına sokulamıyorlardı. Arkadaki meraklılar, Petir canavarını görmek için öndekileri ittikçe, öndekiler geri geri direniyor, canavara sokulmaktan ürküyorlardı. Jandarmaların arasındaki Zengo ilerledikçe, kalabalık bıçak gibi yarıyor, öntü açılıp boşalıyordu. Ama kaçışan halk, uzaktan da olsa, Zengo'ya bir tükürük atmaktan olsun geri durmuyordu. Zengo'ya taş atanlar bile vardı. Yaşlı kadınlar yumruklarını sıkıyorlardı.

— Kahrol Zengo...

— Geber Zengo...

Diye bağırsıyorlardı.

Her eşkiyanın az çok, bir iki seveni bulunur. Hiç değilse yakın hısımları sever. Zengo'yu bir tek kişi, öz kardeşi bile sevmiyordu. Onun, bir an önce asılmasını en çok isteyenler, kendi köylüleri, yakın hısımlarıydı.

Yazıldı!

En azgın, en azılı eşkiyanın bile, uydurma da olsa bir kaç iyiliği anlatılır, masallaştırılır. Zengini soyar, yoksula verir. derler. Öksüz kızlara düğün dernek yapar derler. Bir iyiliğini söylerler. Zengo için, hiç kimse hiç bir şey söylemiyordu. Bu Zengo, çocukluğundan beri canavardı. Adam öldürmekten, ama hiç yoktan cana kıymaktan zevk alıyordu. Öldüreceği adamın zengin fakir, kadın erkek, yaşlı genç olması onun için hiç önemli değildi. Yıllarca dağlarda bir başına gezmışti. Yanına kimse sokulamazdı ki onunla arkadaş olsun.

Yakalandığı zaman üstünde, beş liraya yakın bozuk para çıkmıştı. Oysa öldürdüğü her adamdan onar lira almış olsaydı, cepleri altınla dolu olması gerekirdi. Parası yoktu. Çünkü para için adam öldürmüyordu. Öldürdüğülerin cebinden paralarını hiç almadığı olurdu. O öldürmek için öldürüyordu. Belki de bütün insanları öldürüp, bu koca dünyada bir başına rahatça yaşamak istiyordu. Daha doğrusu niçin adam öldürdüğü belli değildi; bunu, belki kendisi de bilmiyordu.

Çocukluğunda, yakaladığı tavukların başını dişleriyle koparırmış. Sonra kedilerin gözlerini oymaya, köpeklerin karnını deşmeğe başlamış.

Dağa ilk çıkışı evliliğinin ilk gecesini olmuş.

Zengo, köyünün en zengini. Yalnız kendi köyünün değil, bütün bura köylerinin en zengini. Böyle olduğu için de çok güzel bir kızla evlendi. Kızın babasına yüz koyunluk bir sürü ile üç yüz de altın verdi. Kızı aldı. Kız, gerdeğe girecekleri geceye kadar Zengo'nun yüzünü görmemişti. İlk o gece gördü. Görmesiyle de, bir çığlık atıp, iki elini yüzüne kapayarak kaçması bir oldu. Ama kaçacak yer yoktu. Zengo, kapıyı tutmuştu. Kız, iki avucu yüzüne kapalı çığlık çığlığa duvara sırtını verip köşeye büzüldü. Susuyor, parmaklarının arasından Zengo'ya bakıp çığlığı basıyordu.

Zengo'yu görüp de korkmamak imkânsızdı. Boyu, iki metreyi aşkındı. Elleri, kürek kadar iriydi. Ya hele yüzü... Doğduğu zaman onu, katır başlı bir çocuk doğdu diye bütün köylü şaşırmıştı. Bu baş, yalnız katır başına da benzeriyordu; biraz katır, biraz domuz, biraz manda... Şaşılmalı bir baş. Bütün hayvanlara benziyor, yalnız insana benzemiyordu.

AZİZ NESİN

Anasının bu çocuğa belki de bir aydan gebe kaldığını söyleyenler bile vardı. Zengo büyüdükçe daha korkunçlaştı. Tepegözdü. Fincan iriliğindeki iki gözünden biri alında, biri de yan aşağıdaydı. İri burnu, suratına saplanmış bir bıçağın sapı gibi duruyordu. Yanpiri, kocaman ağız vardı. Çiğ pirzola gibi alt dudak sarkık, iri dişleri de görünürdü. Bütün yüzü kıllarla kaplıydı.

Güzel gelin, Zengo'yu böyle görünce korkudan titreyerek köşeye büzüldü, iki eliyle yüzünü kapadı. Parmaklarının arasından Zengo'ya baktıkça çığlığı basıyordu.

Zengo gülmeğe çalıştı. ama gülemedi. Çünkü, nasıl gülmündüğünü hiç bilmiyordu. Geline doğru, ellerini açarak yürüdü. Maksadı, geline gülümsemek:

— Korkma, korkma benden! diye ona yalvarmaktı.

Ona yalvaracak, insan olduğunu söyleyecek:

— Bağırma, dışardan duyarlarsa ayıp olur. Bağırma! İstersen vaz geçelim. Yarın sabah babanın evine git!... diyecekti.

Ama gelin, bunu anılamadı. Zengo'nun ellerinin acıp üzerine yürüdüğünü görünce, bayıldı, boş bir çuval gibi oracığa yığılıp kaldı.

Zengo, hiç soğukkanlılığını kaybetmeden gelini okşaya okşaya boğdu. Sonra onu koynuna alıp, sabaha kadar beraber yattı. Gün ışımadan da alıp başını dağa çıktı.

Aradan bir hafta geçmeden Zengo, kızın babasını öldürdü. Ama bu, başka cinayetlere benzemiyordu. Adamı lokma lokma doğramış. her lokmasını köy yoluna serpmişti. Ertesi sabah yollarda parmaklar, kulaklar, burun gördüler.

Zengo, daha sonra, kendi iki kardeşini öldürdü. Kardeşleri, kendisi gibi çirkin, korkunç değillerdi. Kız kardeşini, başından aşağı gaz dökerek geceleyin tutuşturmuştu. Kız, gecenin karanlığında alevler içinde tutuşa tutuşa dağlara doğru koşarak yandı, kül oldu.

Ağabeyisini de bir gece baltayla parçalayıp, başını, kollarını, göğdesini, ayaklarını ayrı ayrı ağaçlara astı.

Bundan sonra Zengo'nun cinayetlerinin ardı arkası gelmedi. Önce kendi hısımlarını öldürdü. Çocuk demiyor, kadın demiyor, yaşlı demiyor, öldürüyordu. Öldürmekle de hirsini alamazsa, cesedi yakardı.

Dağa yaşıyordu. Pek sıkışır

Erzurum hastahanesine ilâcını beraber getiren hastalar alınıyor. (Gazeteler)

Bir kere yakalanmış, hapishane duvarını delerek kaçmıştı.

Jandarmaların arasında cadde-
den geçen Petir canavarını halk
taşıyor, suratına tükürüyordu.
Ama ona yaklaşmağa da korku-
yorlardı.

Göğsünde çaprazlama fişeklik vardı. Bir dev gibi yürüyor, koskocaman ayakları, deve tabanı gibi yere böp böp basıyordu.

Silâhı, fişekleri alan Zengo hapishanenin bodrumundaki hücreye atıldı. Muhakemesi başladı. Zengo avukat tutacaktı. Ama parası yoktu. Köyündeki geniş topraklarını, bütün mallarını, dâvarlarını, evini sattı. Eline çok büyük para geçti. Bu sefer de kendisini savunacak avukat bulamadı. Zengo'dan herkes nefret ettiği için hiçbir avukat onun dâvasını almak istemiyordu. Alsalar neye yarardı. Hiçbir avukat Zengo'yu idamdan kurtaramıyacağını biliyordu. Onun için de dâvasını almıyorlardı. Ama en sonunda Zengo bir avukat buldu. Avukata pek çok para verdi.

Herkes, idamdan kurtaramazsa, Zengo avukatı öldürür, diyorlardı. İdama gitmeden hapisten kaçır, belki de mahkeme salonunda avukatı öldürürdü. O, bir kişiyi öldürmeyi kurmuşsa öldürür. On, on beş kişi, bu dev azmanıyla baş edemezdi.

Zengo, avukatının kendisini yalnız idamdan değil, hapisten bile kurtaracağına inanıyordu. O kadar çok para vermişti ki avukata, avukat, Zengo'yu kurtarmalıydı.

Mahkeme uzun sürdü. Sonunda sıra avukatın Zengo'yu savunmasına geldi. Ne olacaksa işte bu oturumda olacaktı.

On süngüli jandarmanın . ara-
sında mahkemeye gelen elleri ke-
lepçeli Zengo'ya kalabalık:

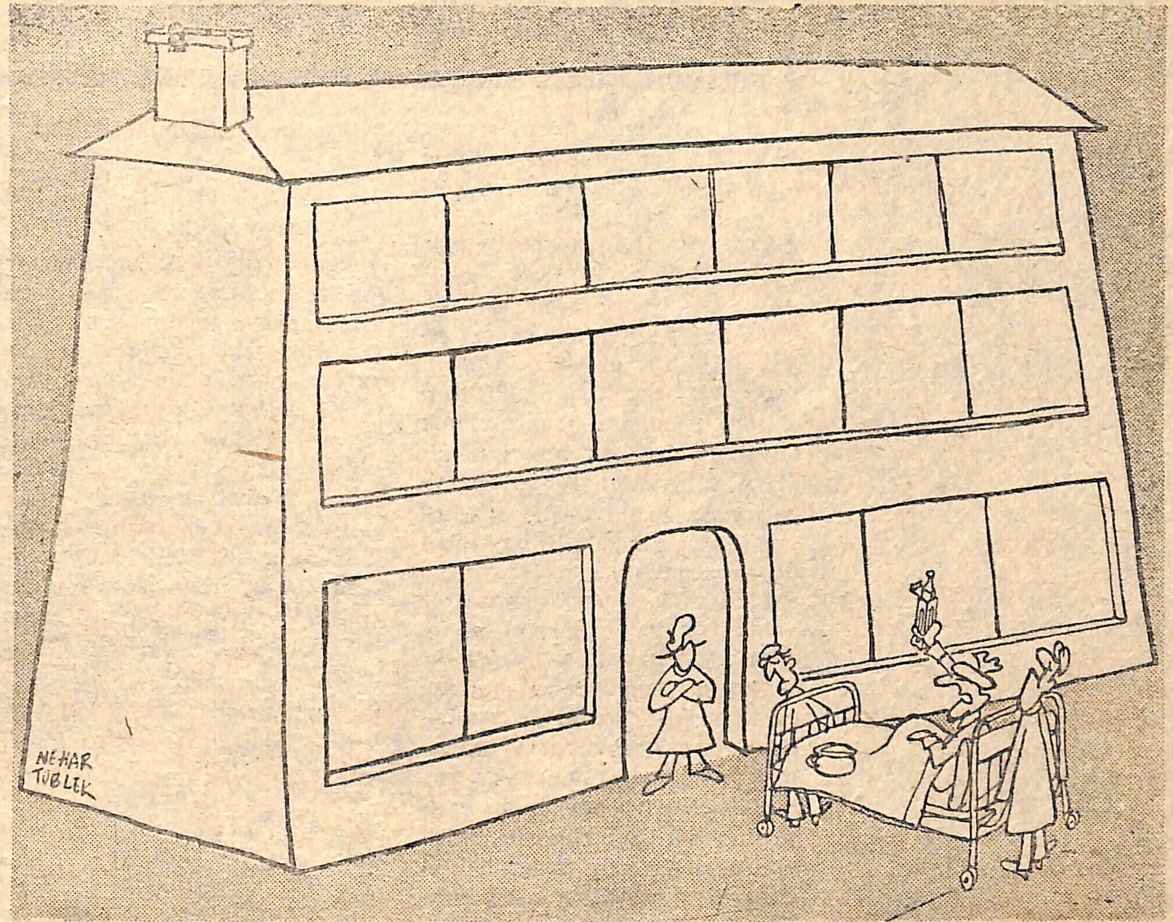
— Geber Zengo!...

— Ipe, ipe Zengo!...

Diye bağıırıyordu.

Mahkeme salonuna girerken Zengo'nun bileklerindeki kelepceyi çözdüler. Zengo, iki jandarma arasında salona girdi.

Söz müdafaanın, Avukat ayağa kalktı. Öksürdü. Titrek, korkulu

Hasta — Artık bu sefer «boş yatak yok!» diyemezler!..

bir öksürüktü bu. Zengo'nun savunulacak hiçbir yanı yoktu. Bütün suçları, tanıklarıyla, belgele-riyle ortadaydı. Yalnız bilineni, yirmi cana kıymıştı. Daha bilin-miyeni kim bilir ne kadardı. Avukat, bir kurtuluş umudu ola-rak, Zengo'nun deli olduğunu i-leri sürmüş, ama müşahade al-tına alınan Zengo'nun deli olma-dığı doktor raporuyla anlaşılmış-tı. Avukatın Zengo'yu savunacak gerçekten bir sözü yoktu. Cüppe kolunun boyu yeni içinde kaybolan elini önce yargıca, sonra Zengo'ya gevirdi. Söze başladı:

— Pek muhterem reisim ve pek muhterem yüksek mahkeme heyeti... Müekkilim mâsumdur. Onun mâsumiyetini anlatmak için temiz nâsiyesine, şefkatle bakan gözlerine bir nazar atfetmek kâfidir sanırım. Yüksek mahkemenizden rica ederim. Sanık mev-

kiinde bulunan müvekkilime dik-
katle bakınız. Kendisine isnad e-
dilen bunca suç, bu mâsum, bu
temiz, bu açık çehreden memul
edilebilir mi? Hayır. Edilemez!

Avukat heyecanla konuşuyordu. Bu konuşması bir saat sürdü. Konuşurken sesini, harp telleri gibi tıtretiyor, bir hızlanıp, bir yavaşlıyordu. Ama bütün gayreti boşa gitmişti. Sözlerinin hiç biri, ne yargıçlarda, ne dinleyicilerde hiçbir etki göstermedi. Yalnız bir kişi, avukatın sözlerinden büyük bir üzüntü duymuştu. Ağlıyordu. Bu adam, Zengo'ydu. Alındaki fincan iriliğindeki gözü yaşarmıştı. Avukatına bakarken gülümsemeğe çalışıyordu. Mahkeme, karar için bir ay geriye atıldı.

Zengo, salondan çıkınca avukatının elini öptü. Bütün haya-

tında, kendisine «iyi» diyen tek kişi bu avukattı.

Hapishaneden avukatına beş bin lira daha gönderdi. Daha önce de çok para vermişti.

— Helâl olsun, öyle avukata helâl olsun... diyordu.

Yargıç kararını bildirdi: İdam... Zengo, avukatına bakıp gülümsüyordu. Hapishaneden avukatına beş bin lira daha gönderdi.

Karar temyizden geldi: İdam tasdik edilmişti. Zengo:

— Helâl olsun, böyle avukata helâl olsun. diyordu. '

İdam kararı Meclis'te onaylandı. Zengo, gülüyordu, sevinçliydi.

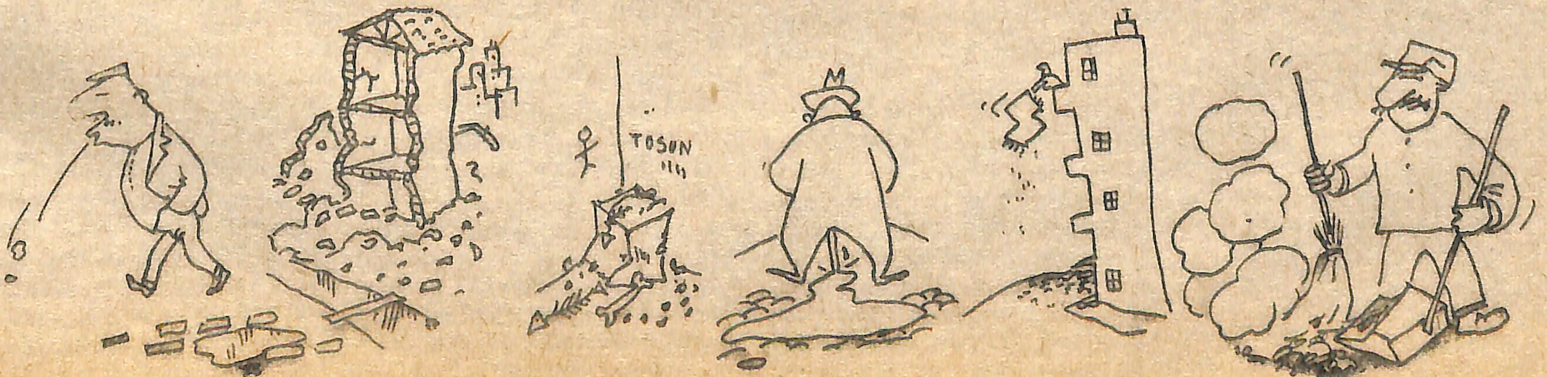
Zengo, bütün parasını avukatına bıraktı.

İdam sehпасına götürölmek için hüçresinden alınırken Zengo:

— Helâl olsun, böyle avukata helâl olsun... diye söyleniyor, gü-lüyordu. **Azız NESİN**

Aziz NESİN

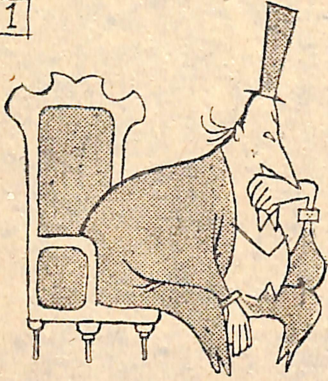
Sokaklarda Hula-Hup yapmak yasak.. (Gazeteler)

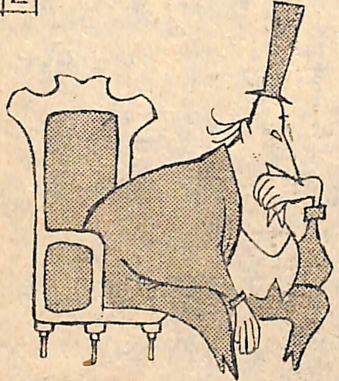
— Bu sokaklarda Hula-Hup yapılmaz!

İnsan Hakları Fişi

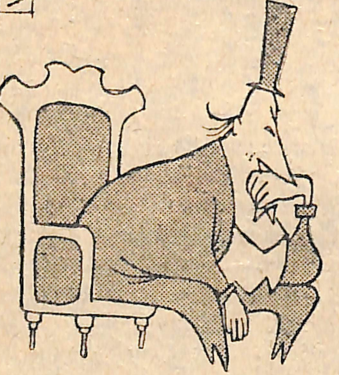
1

2

3

BASINA VE
MUHALEFETE
KARŞI DAHA AĞIR
TEDBİRLER
ALALIM

4

İşsizlik!..

— İşte sayın argadaşlarım,★ arzettiğim bu lâflar çok mühüm olup bu mutlu günü bize gösteren ulu Tanrıya çok şükür derim. Ulu Tanrı yer yüzünde gurban bayramını, gadir gecisini aşure gününü icat etti ise, insan hakları gününü de icat etmiş olup çok sevaptır.

Argadaşlar!.. İnsan hakları demek, insaniyete hizmet etmek için para kazanan adamlara affetirim diyerekten sevap işlemiye insan hakkı denir. Temsil gomsunun gızına bir çeyiz hediyeşi vermek sevap olup insan hakkıdır. Ocak başkanımıza bir topak yağ hediye vermek sevap olup insan hakkıdır. Temsil bir ev inşası yapıp içine oturmak ve akşamları yemek yiyerekten biraz da rakı içip mısır patlatmak ve helva yemek ve çay demlemek en birinci insan hakkı olup çok iyi bir şeydir. Yüksek büyüklerimiz insan haklarını pek severler ve insan hakkı olmadan gatiyen yaşıyamazlar.

Geçen, Şamil gilin Zehra, Kürt Müslüm'e gaçtı diyerekten bir tevatür olmuştu da, Şamil de gariyi vurmuş peşinden varıp dutamayınca, kendisini g uyuya atarakten insan haklarını çiğnemiştir.

Argadaşlar!.. Bu insan hakları üzerine Halk Partisinin muhtarı Nafiz iti çok yağış lâkudılar yayarakten, mefsedetlik çıkarmanın ne lüzumu varmış?.. Geçen, candırma garakolunda dayak yiyen Sülümanı yoldan döndererekten dimiş ki: «Seni döğmiye candırmanın hiç bir selâhiyeti olamaz. Bir kerem candırmanın sopası, insan haklarına yakışık almaz» deydi Sülümanın zihnini çelmiş. Ulan bir kerem, Sülüman insan değil ki, insan haklarına dahil olamayacağını muhtar nirden bilecek?.. İnsan haklarına dahil olma, Sülüman gibi eşşöglü eşşek oluyarakten sırf insan olmak lâzımdır.

Muhtarın gendisi de insan hakkına dahil olamaz. İlk sıfah, insan hakkına dahil olma, Halk Partisinden istifa ederekten demokrata yazılmak mecburidir. Biz bu vatan cephesini ne demiye gurdük?.. İnsan hakkı istiyen varsa bizim tarafa gelir. Bizim taraf, sırf insan haklarıyla silme doludur. Emme, herifler garşı tarafa geçiyorlar. Sonra da insan hakkı deydi minasebetsizlik lâkırdısı icat idiyorlar. Len oğlum, mademkileyin insan hakkı istiyen, ilçe Başkanına sokul, iki selâm

Yazan : ADNAN VELİ

vir, iki de ayağını öp, sana iki torba insan hakkı virir.

İnsan hakkı çok lüzumlu bir maddedir. Bir yerde insan hakkı oluncak, o yerde bolluk olur, çay olur, sabun olur, traktor parçası olur, kinin olur, yani resmi bolluk olur. Bizim ilçe başkanı iki tane çift öküzü alarakten, bir de susa'nın yanı başına kiremitli ev yaptı. Bunu gatiyen para ilen yapmayıp, insan hakkı deydi telâşlık iderek bilmektedir. İlçe başkanı bu gün eyicene zengin olup, insan haklarından çok istifade itmek tedir. Ondan kelli insan hakları bizim vatan cephesinde çok

bol olup, akli olan bu yana geçer. Akli olmıyan da, öte yanda galaraktan, insan haklarına uzaktan bakıp, kedi gibi yalanır, dolanır.

İsmet Paşa bilem, bir yolculuğa çıkıncak, vardığı yerde insan hakkı deydi telâşlık iderekten gürültü çıkarır. Gassım Gülek bilem, insan hakkına hasret kaldığına yemin itmiştir.

Bunlara insan hakkı viremeyiz argadaşlar. Bizim tarafa geçerlerse, insan hakkını bol bol gullanırlar.

Bak, bu günden haber viriyom. Bizim vatan cephesine geçerekten insan hakkı alma, garar viren argadaşlar, gaydını yaptırdıktan kelli, Bakkal Civanşir'e varıp insan hakkı fişini alabilirler.

İnsan hakkı fişi ilen Ziraat pangası giredi virir. İnsan hakkı fişi ilen Gızılây gayfe virir. İnsan hakkı fişi ile Gaymakam selâm virir. İnsan hakkı fişi gibi fiş, bu dünya yüzünde icat olmamıştır.

İnsan hakkı fişi her yerde geçer. İstimlâkte para yerine geçer. Köprünün üzerinde ayıya dayı deyip geçer. Candırma karakolunda paso deyip geçer. Güm rükte yıldırım gibi geçer.

Argadaşlar!.. Yüksek huzurunuzda hepinizi vatan cephesine çıkıarakten guvvetlenmemiz ve Halk Partisini devirmemiz ve İsmet Paşayı tekaüde çıkarmak lâzımdır.

Angaradaki Yaylacılar dinen gardaşlarımız, esas büyüklerimiz ilen geçinemiyorlar deydi tevatür olsa da, öyle tevatürlere gulak asmamanızı candan irica iderim. Yaylacılar bizim adamlarımız olup, insan hakları lâzımdır deydi gonusşalar bilem, insan hakları fena bir şey olmadıgından kelli, onları partimizden çıkarmak aklımıza gelemmez ve gelse bile büyüklerimiz, yaylacılar bizden çıkacak deydi üryalarında görüp çok telâş idiyorlar emme, gatiyen bizden çıkıp İsmet Paşanın yanı başına gidemezler. Giderlerse, hepinin mâsumiyetini havaya galdırıp her birini resmi vatandaş yaparız deydi gorkarlar.

Argadaşlar!..

Bizim ruhumuzdaki 1946 ruhu mefat etti deydi Halk Partisinin muhtarı olacak Nazif iti çok bir konuşmalar yapmış ve insan hakları mefat itmiş diyerekten tekmi köye yaymış. Bu Nazif itine biz de insan hakkı virirsek, bize adam dimesinler argadaşlar!..

İnsan hakkı, insan olanlara virilir. Sayın büyüklerimizin elinde, çok bir insan hakkı vardır. Bu melmekette insan hakkı sıkıntısı olamaz ve sıkıntısı olsa bilem, Amerikan yardımından vapur dolusu insan hakkı getirerek Vatan Cephesindeki gardaşlarımıza taksim iderekten geçenebiliriz.

Argadaşlar!

Hepinizi candan sevgi ilen selâmlıyarakten insan hakkına ihtiyacı olan Vatan Cephesi gardaşlarımızın Bakkal Civanşir'e varıp fişlerini almalarına bir haftalık müsaade galmıştır. Acele itmenizi candan irica iderek derin saygılarınızı beklerim argadaşlar!..

Dereden Tepeden

Belediye... var mı?

Otobüs belediye durağına gelmişti. Biletçi:

— Belediye... Var mı inen?.

Diye bağırdı. Yolcularda ses seda yoktu. Biletçi tekrarladı:

— Belediye... Var mı?...

Bir yolcu cevap verdi:

— Yok!... yok!..

Hele biz

Gazeteler dördüz doğuran bir kadından bahsedip duruyorlar.

Sanki bir iş!

Biz her gün geçim sıkıntısından dokuz doğuruyoruz da tınan bile yok!

Çok acıklı bir ölüm

Pek sayın incir dikicilerimizin süt anneleri, salihati nisvanndan:

Demokrasi Hanımefendi

Bunca baskıya tahammül edemiyerek, aziz ruhunu tahsilât şubesine makbuz karşılığında teslim etmiştir. Bu yüzden toprak üstündeki cesedi kokmaması için toprağın altına uzatılacaktır.

Gösteri yürüyüşleri kanununa göre tören yasaktır. Cenaze namazı sağlığında kılındığından buna da lüzum yoktur...

Sayet yazmazsa

Çok zengin bir D. P. li ağamız ekspresin restoranında, D. P. nin ileri gidenlerinden biriyle karşılaşmıştı. Söz arasında:

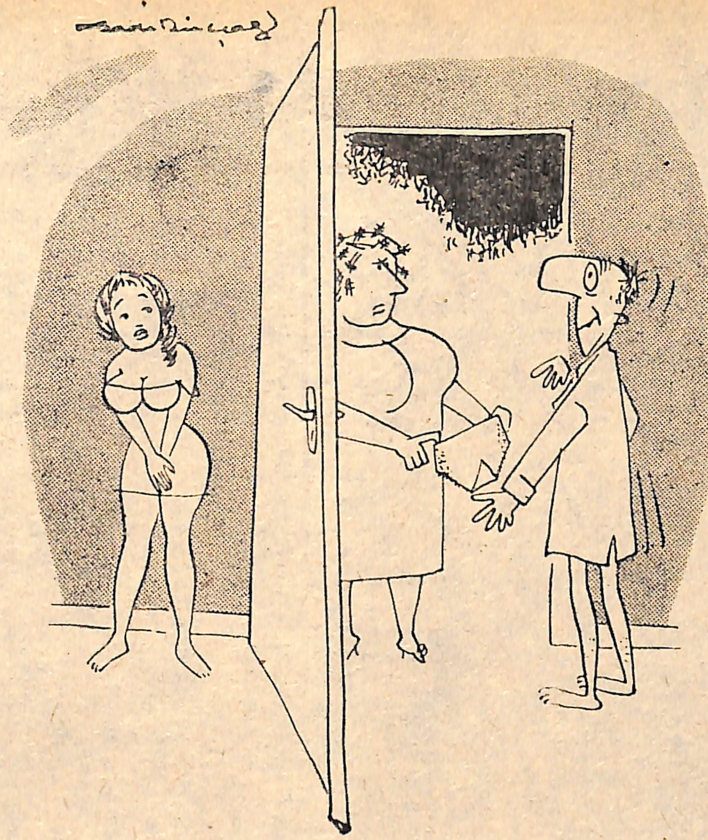
— Afandım, zatım şu demir-grasiye çok büyük hizmet ettim. Tarih... (Burada muhatabının da hizmetlerini düşünerek bir an durdu) Evet tarih; zatiâlimi, zatiâliniz gibi altın harflerle yazacaktır.

Sayet yazmazsa... Parasıyla değil mi bu, keratanın kulağından tutar, ben yazdırırım!

Allah bile

Silivri İlçesinin bir köyü, seçimlerden önce tam liste halinde C. H. P. saflarına katılmıştı. Halbuki bu köy, 950 seçimlerinde yüzde yüz çoğunlukla D. P. ye oy vermişti. Sonraları tam kadrosu ile müstakilleri destekledi. Buna kızan bir D.P. ileri geleni, köy halkını kalşlıkla suçlandırarak oldu. Köylüde lâl mi ararsın:

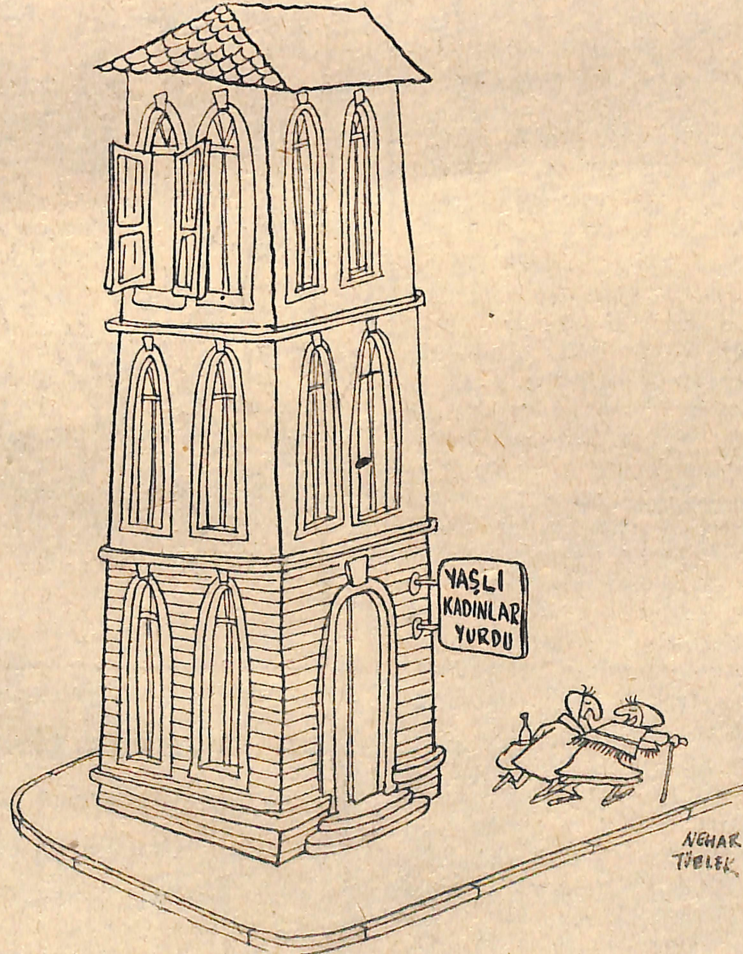
— Ni dursun sen be! Cenabı Hak bile doğru peygamberi buluncıya gadar kaç dane peygamber değiştirdi..

— Bunu da mı Noel baba getirdi herif?..

#

Yaşlı kadınlar yurdu kurulacak.. (Gazeteler)

— Yürü hemşire, burası bize göre değil!..

Gözümüz açıldı

Rastladığı bir köylüye:

— Ağa, sizin köye gitmek istiyorum, dedi.

— Bey, sen bizim köyde nideceksin?

— Bende bin türlü hüner var

dır. körlerin bile gözünü açarım.

Köylü hiç düşünmeden cevabı yaptırdı:

— Geç galdın efendi. Demokratlar gözümüzü öylesine açtılar ki... Nahh... Bu kadar!..

M. Samim AKAY

dikiiz

Hürriyet buhranı

Madam Roland: «Ey Hürriyet» diyerek mağrur başını, giyotinın soğuk demirine teslim etmiş.

Hüseyin Cahit Yalçın'ın ölürken renksiz dudaklarından «Hürriyet» sözü dökülmüş.

Tevfik Fikret, Namık Kemal, Hürriyet için şiirler yazmışlar.

İnönü: «Hürriyet» diyerek, bütün yurdu köşe bucak doluyor.

Hürriyet yoksa, bulunmuyorsa n'apalım yani?

Kâğıtsızlıktan ancak 200 bin adet basabiliyor, sıkıntı da oradan geliyor ya.

Hayâl düşmesi

Başbakan muhalefete sinirlenmiş, yeni seçimlere gidileceğini çıltarak, söyle demiştir:

«Tahmin edildiğinden daha yakın bir zamanda memleketin oy'una müracaat edebiliriz ve seçmenler, muhalefet lideriyle benden han gimizin daha ziyade sevimlikte olduğunu belirtebilirler.» Başbakanın bu sözleri, milletvekilleri ve basın mensupları arasında heyecan uyandırmıştır.

Sizin de kalbiniz, tatlı tatlı çarpmaya başladı değil mi?

Eveet yukarıdaki sözleri İngiltere Başbakanı Avam Kamarasında söylemiştir...

Buyurun cenaze namazına

D. P. li bir milletvekili:

— «Eğer C. H. P. iktidara geçerse, ben o gün intihar ederim» demiş.

Yazınuk, iki yıl, dokuz ay, iki hafta sonra, Mozart'ın cenaze marşını dinliyeceğiz desenize...

Miskalle

Şehir tiyatroları komedi kısmında, 3 perdelik bir temsil veriliyor. Adı: «Bir kilo namus».

Aman aman aman, sakın hepsi bir adama verilmesin. Zira spekülasyoncular, buna da el atarlar. Gram gram da gitilsin ki, mükün olduğu kadar çok kişi nasiblerini alsınlar.

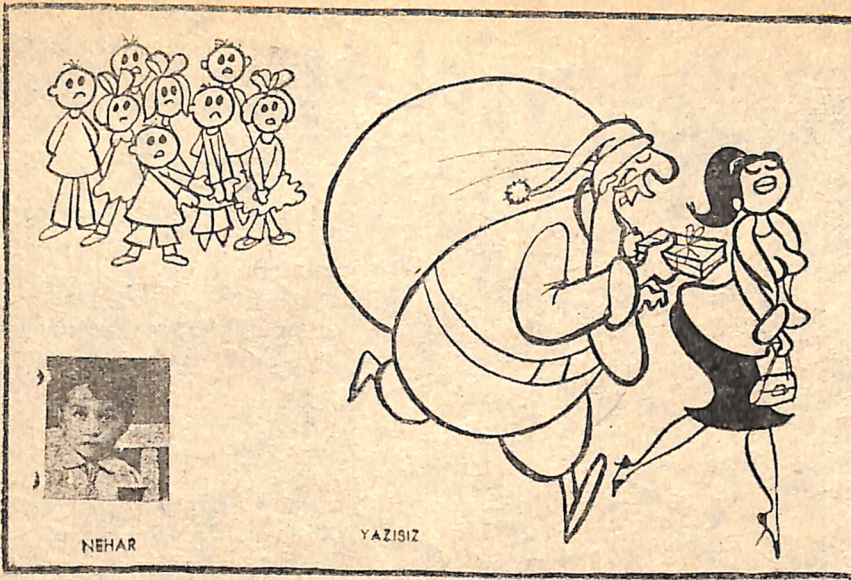
Cepheye asker

Bu yıl, İstanbul Üniversitesi, Gazetecilik Enstitüsünden, erkeklerden çok, kız öğrenci mezun olmuş.

Üzüldük. Çünkü; Türk baskınının hele şu sıralarda erkek adama, ne kadar ihtiyacı vardı.

Yaşar ÖZEN

Noel Baba

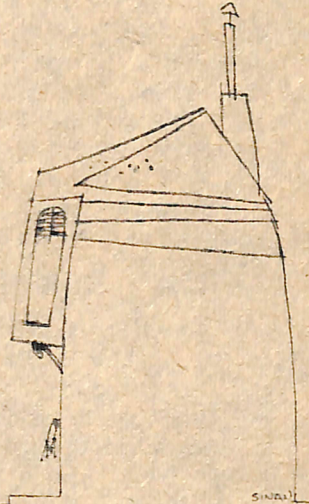

NEHAR

YAZISIZ

SINAN

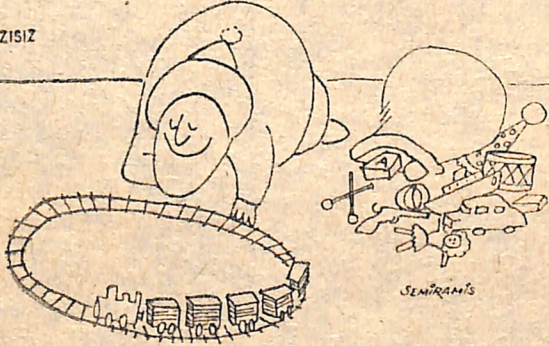

SINAN

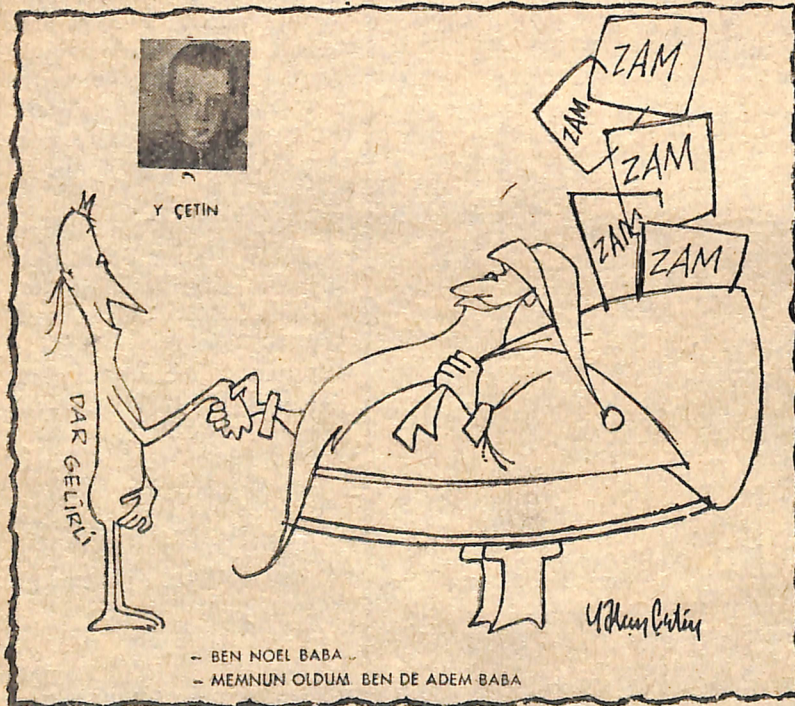

YAZISIZ

YAZISIZ

SEMİRANIS

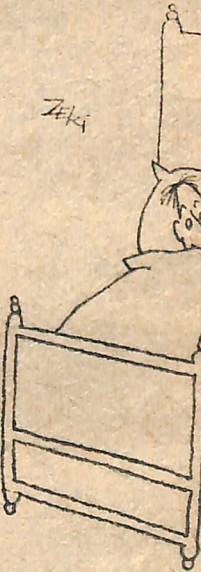

BEN NOEL BABA...
MEMNUN OLDUM BEN DE ADEM BABA

M. POLAT

YAZISIZ

AY ÖDÜM KOPTU, I

Öyleyse..

Küçük Jean annesine soruyordu:

— Anneciğim yiyeceğimizi içeceğimizi bize Allah verir değil mi?

— Evet yavrucuğum.

— Küçük bebekleri de gagasıyla leylek getirir?

— Tabii ya..

— Sonra Noel Baba da her sene bir sürü güzel hediyeler getirir bize... Öyle değil mi?

— Evet...

— Peki anneciğim, öyleyse babama ne lazım var?

Sarhoşluk!

Bir İskoçyalı, Noeli o sene neş'e ile geçirmeyi tasarladı. İyice sarhoş olmak istiyordu doğrusu... Ve bunun için ne yaptı biliyor musunuz? İki saat, büyük bir binanın döner kapısı içinde döndü durdu!..

Hediyelikler!

Hediyelik şeye satan mağazalar, yakınlarımızın Noelde size hediyeler etmemelerini temenni ettğiniz ıvır zıvırla dolu bir takım yerlerdir.

Kimi şaşkın, kimi deli,
Kimi boyun kırmış veli,
Üç âhırı, beş evveli,
Hemen doldur sen cetveli,
İşte böyle oğlum Ali!

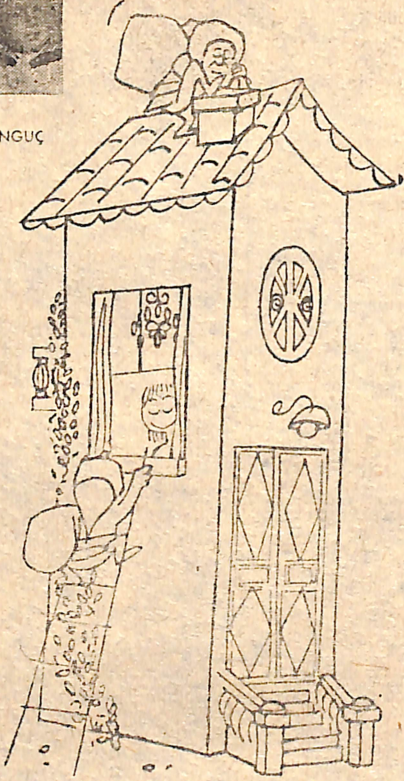
Çubuğu at, pipoyu yak,
Gidişata uydur ayak,
Nene gerek senin kayak?
Her gün oyna çiftetelli,
İşte böyle oğlum Ali!

Büyüğü öv, l
Ulaşırsın mer
Verme sakın
Herkes desin
İşte böyle oğ

TONGUÇ

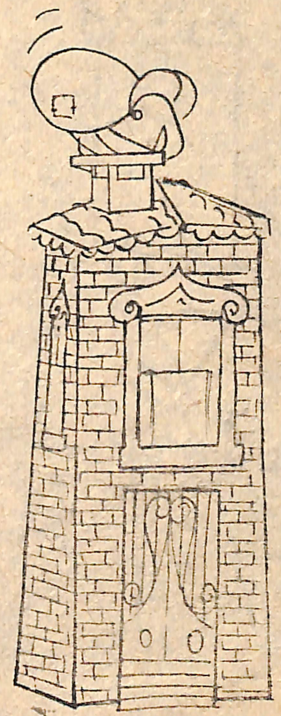
YAZISIZ

Ş. DİNÇÇAG

YAZISIZ

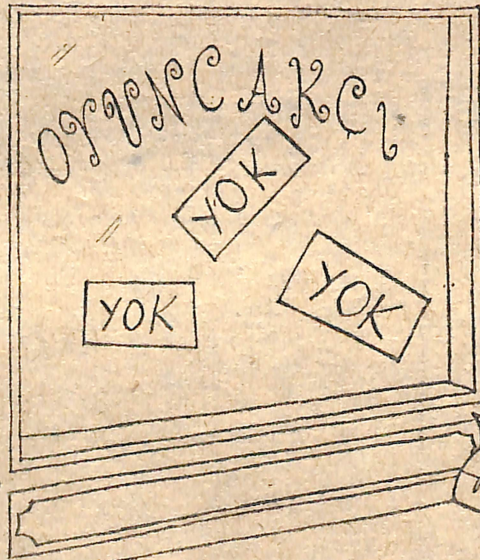
1

ZEKİ

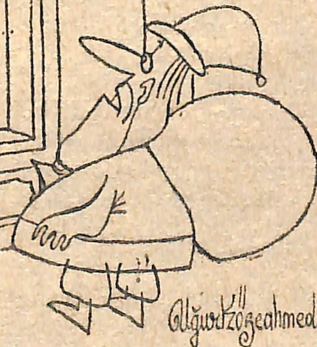
ZANNETTİMİ...

YAZISIZ

UGUR

Aliye Zengin Medeni

2

YAZISIZ

Ne cahil ol, ne münevver,
İktidara arkanı ver,
Herkes seni över, sever,
Muhalife tak çengeli,
İşte böyle oğlum Ali!

Bal tutarsan bir parmak at,
Bir yalana bin yalan kat,
Gökte ayı, parselle sat!
Bu dünya bir katakulli,
İşte böyle oğlum Ali!

BABA NURİ

Sürpriz!

Gök zengin bir Teksaslı sevgilisine Noel hediyesi almak istiyordu. Aradı taradı nihayet bir yat satın almaya karar verdi ve acenteye şöyle bir yazı yazdı:

«Lütfen yatı dikkatli bir şekilde ambalajlayın ne olduğu anlaşılmamasın. Sevgiliime sürpriz yapmak istiyorum.»

✱

Erkekler!

Erkekler, kendi mağazalarını üç ay öncesinden alan, fakat karısına vereceği hediyenin satın alınmasını Noel akşamının en geç saatine bırakmışlardır.

Noel ve bütçe!

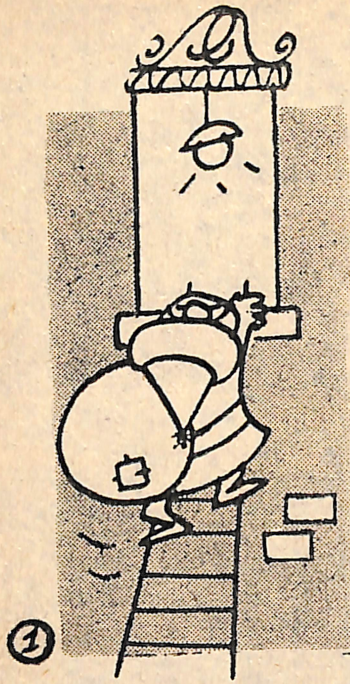
John arkadaşına:

— Biliyor musun diyordu. Çinlilerin bir usulleri varmış yeni yıla girerlerken bütün borçlarını öderler, hiçbir tarafta alacak verecek bırakmazlarmış...

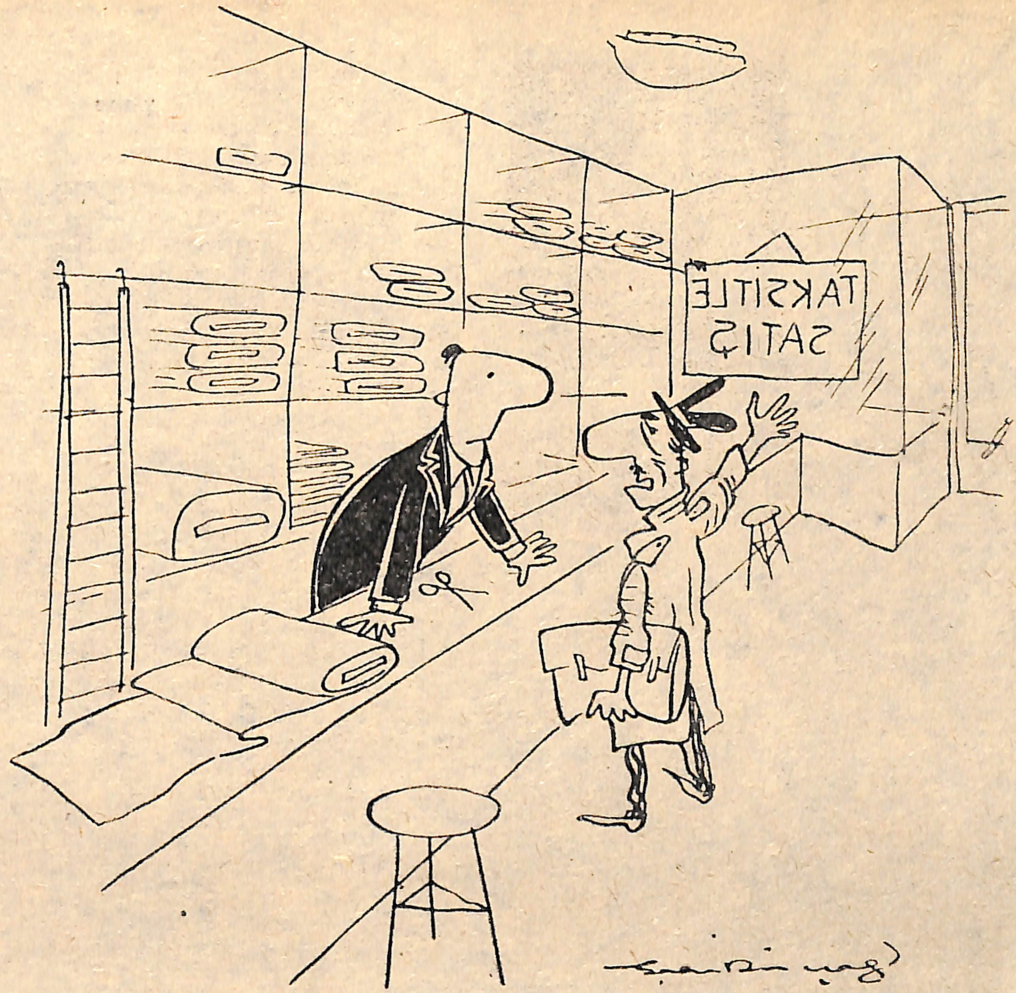
Jimmy güldü:

— Tabii bırakmazlar kardeşim, onlarda yeni yıl gelmeden bir hafta evvel Noel diye kasesinin dibine darı eken bir âdet yok ki...

✱

Yazısız!..

Memur — Her taksit kaç taksitte ödenecek?..

Mevsim icabı!

Bir ceza hâkimi bir gazeteci arkadaşıyla Kadıköy vapurunda konuşuyordu. Lâf arasında:

— Acaip şey, dedi. Bir kaç aydır yankesiciler ortadan kayboldu. Epeydir ki böyle bir suçlu getirilmedi karşıma...

Gazeteci güldü:

— Tabii, azizim mevsim icabı. Şimdi kışır ve kimse elini cebinden çıkarmaz. Cep hırsızlarının mevsimi nisandan sonra başlar...

Gelin odası!

Otel kâtibi, karı kocaya odalarının anahtarını verirken:

— Efendim, dedi. Size ayırdığım oda, tam bir gelin odası...

Koca, sözünü kestti:

— Fakat biz yeni evli değiliz. Onbeş senedir karı kocayız.

Kâtip, omuzlarını silktili:

— Canım, ben de otelin balo salonunda yatıyorum ama sabaha kadar dansetmiyorum!..

Zavallı köpek!

Kocası eve geldiği zaman karısını iki gözü iki çeşme ağlar buldu:

— Ne oldu sevgilim, niçin ağlıyorsun?

— Ne olacak, dedi sevgili karısı. Senin için yaptığım böreği köpek kaptı ve hepsini yedi...

Kocası onu teselli etti:

— Üzülme şekerim! Yeni bir köpek alınız.

KOCAMAN LAFLAR

★ Sadece deliler ve ölümler fikirlerini değiştiremezler!

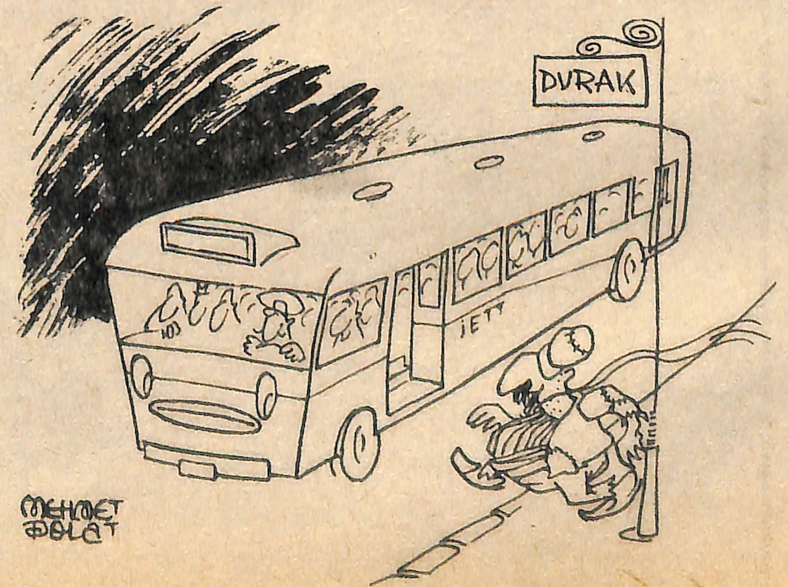
★ Eğer bir köşesi delikse, cebinizi para ile doldurmanın faydası yoktur.

★ Bir bugün, iki yarına bedeldir!

★ Allaha inan, fakat barutunu kuru tut!

★ Zafer ne kadar güzel, fakat ne kadar pahalı!

★ Arzu ettiğini yapamazsan, yapabileceğini arzu et!

Yeni otobüsler geldi.. (Gazeteler)

SINAN

SİNAN, çizgisiyle önemlidir. Konuları eskidir ve hiç bir ilerleme göstermez. Sinan, eksikliğini şöyle izah ediyor: Konudan çok çizgiye önem veriyorum. Bu yüzden konu üzerinde durmuyorum.»

Doyurucu bir savunma bu. Şimdiye kadar yaptıklarını haklı çıkarıyor. Fakat bu düşünce artık kendisini ve kimseyi avutmaya yetmeyecek. «Bize göre» anlayışı içinde Sinan bu eksikliğini çabucak doldurmalıdır. Ayrıca başarması hiç de zor olmayacak.

Sinan, karikatürün nazariyesi üzerinde çok düşünmediğini söylüyor. Sorulara yuvarlak cevaplar vermekle yetindi.

Karikatürre bunalım duyduğunu, çizgi konusunda çok eskiden ilk tepkileri gösterdiğini, sadece yazısız karikatür çizme prensibini iki yıldır yürüttüğünü belirtti.

Gerçekten Sinan çizgide yeni bir zevkin bunalımını çok eskiden duydu. Çizgiindeki hava biraz da resime yakınlığından gelir. Karikatür hayatında bir kaç defa tip ve çizgi değiştirmiştir. Her değiş-

me yeni bir basamak oldu Sinan'a. Ne var ki düşünce kanallıyla buraya varmış değildir. İşte bu yüzden Sinan'ın konuşmalarından çok, yaptıkları önemli oluyor.

küçümsenemez. Ancak Sinan'ın çalışmaları «Çizgi ile mi Karikatürde yenileşme konusunda Sinan'ın gayretleri zah» alanında kalmıştır. «Çizgide mizah» konusunda tek bir gayret göstermiş değildir. Ayrıca savunduğu fikirler artı bir yenilik taşımamaktadır. Sinan'ın önemi zaman içinde ele alınırsa ortaya çıkıyor.

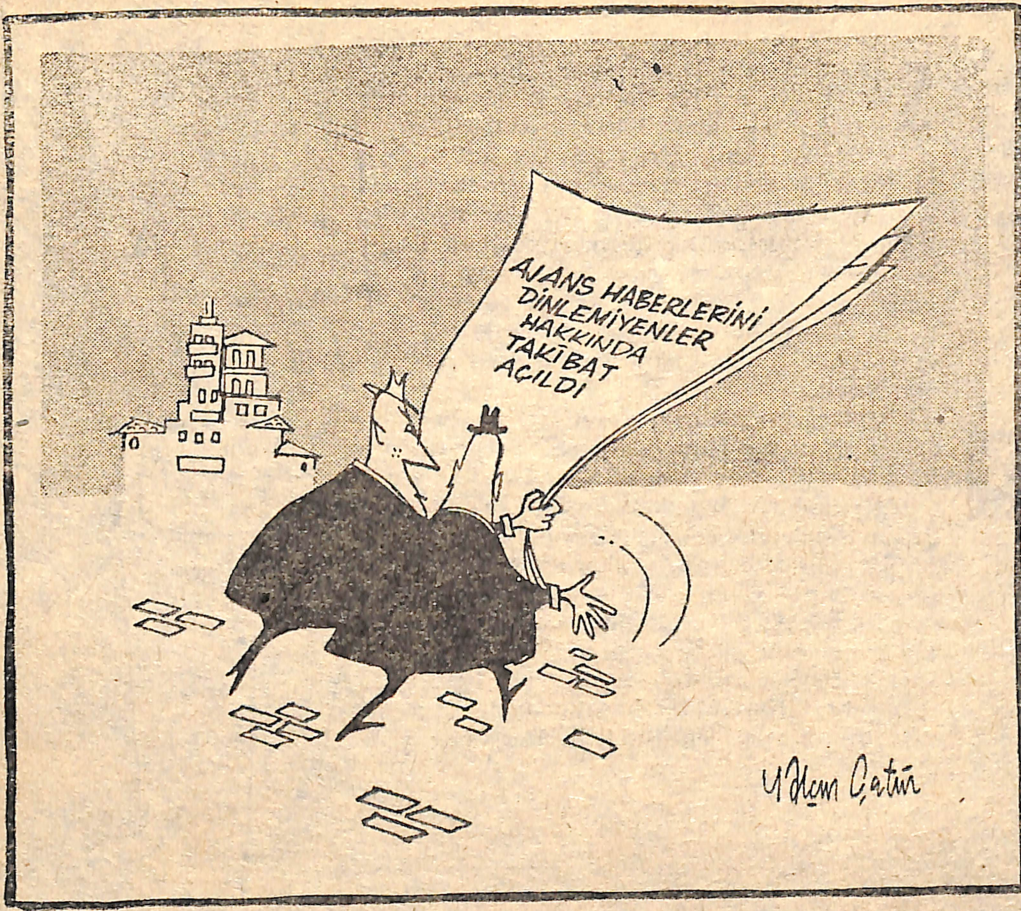
Elütün gücüyle tutunduğu «Yazısız» tek başına hiçbir şey ifade etmiyor. Bunu artık Sinan da kabul etmiş durumda. «Yazısız» çizmek muhakkak ki, iyi bir şey. Fakat tek başına karikatürün iyi olmasına yetmiyor. Ayrıca bugün yazısız aşılmıştır. Karikatür tarihimizde Sinan'ın «Yazısız» merhalesinde büyük payı vardır. O kadar.

Sinan'ın insanları özel durumlar içinde, çokça görürler; yaralıdır, sedyededirler, bomba altındadır. Başka bir deyişle; karikatürlerindeki insanlar daima bir tehlikeye uğrayacaklar, kötü bir sonuçla karşılaşacaklardır. Ölümün, hastalığın kapısında dolaşması değişmeyen bir yanındır.

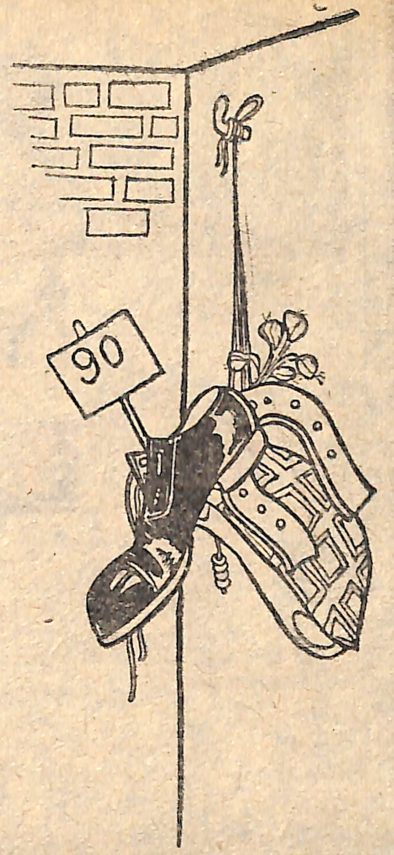
Espirinin kaynağı, zekâ konunun ise bizzat kişiliği miz oluyor. Bu açıdan bakılırsa Sinan'ın, çoğunluğu tesadüflerin doğurduğu tehlikeler, umutsuz sonuçlar arasında yaşanan, dünyası ortaya çıkıyor.

Umutsuz ve kötümserdir ne yazık ki, bu herhangi felsefi bir düşünceden çok, fevekkülünün eseridir. İnsanları aktif değildir. Sinan olanı boynu bükük kabul etmiştir. Düşünmekten çok tutkularına uygun karikatürler çizmekle yetinir. Ancak unutmamalı, bir karikatürist için bunu ortaya koyabilmek de büyük erdemdir

bize
göre

— Bunlara ceza olarak ajans haberi dinletmeli!..

O. P. H. SOYUT

Yazısız!..

#

Vekâlet!

Sokağın köşesini tutan kör dilenciye bir yirmi beşlik verirken, para elinden yere düşmüştü.

Dilenci, hemen, Arnavut kaldırımının iki taşı arasına sıkışan yirmi beşliği eliyle koymuş gibi eğilip aldı.

Adam şaşırmişti:

— A... Sen kör değilsin, gözlerin görüyor.

Dilenci, sırtıttı:

— Evet... Burada dilenen körün arkadaşayım, o gelinceye kadar vekâlet ediyorum!...

— Peki, nereye gitti o kör dilenci?

— Sinemaya!...

#

İdareli bir kadın!

B. Zühtü'nün karısı hiç durmadan şikâyet eder gece gündüz adamağının başının etini yerdii.

O gün'de yine girip çıkıp öyleniyordu.

Zühtü sordu:

— Karıcığım yine ne oldu?

Kadın öfkeyle:

— Ne olacak dedi. Şu yanımızdaki Fahri'nin karısı benim şapkamın aynısını satın almış!

B. Zühtü tatlılıkla:

— Ama karıcığım dedi. O şapkayı daha yeni aldık. Şimdi bir şapka daha mı satın alalım yani?

— Tabii değil mi ya, dedi karısı! Hiç olmazsa taşınmaktan başka vauza gelir.

★ Amerikan mizahından ★

LÜKUS

CEVİREN
S. AYDINLIK

Hayat

Çok zengin bir kadındı. Tatilini New York'un meşhur Central Park'ına bakan lüks otellerinden birinde geçirmek istedi ve kalkıp New York'a geldi. Şansına tam parka nâzır odalardan biri boştu. Kadıncağız oraya yerleşti. Ertesi sabah neş'yle uyandı. Yapacağı alış verişin listesini hazırlarken bir yandan da berberi pedikürünü tazeliyordu...

Birden gözü parka kaydı. Orada bankların biri üzerinde hirpani kılıklı orta yaşlı bir adam oturuyor ve büyük bir iştiyak ve hasretle otele ve tesadüf bu ya tam kendi kaldığı odanın penceresine doğru bakıyordu.

Zengin leydi, aynı zamanda çok merhametli bir kadındı. O gün hem alış veriş etti hem de bu olayı sık sık hatırladı.

«Zavallı adam, diyordu kendi kendine, ben kuştüyü yataktaki yataktan o, parkın tahta kanepesinde uyumağa çalışıyordu; zavallı!»

Ve ertesi sabah aynı adamı yine pencerelere bakar ve iç çeker vaziyette görünce daya-

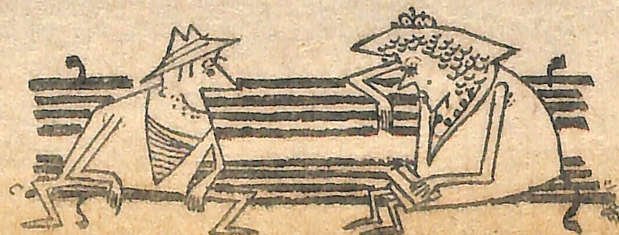
namadı, giyindi, kuşandı ve doğru parka gitti. Adamın oturduğu bank'a yaklaşıp tatlı bir sesle:

— Günaydın, dedi ve adamın yanına oturdu. Ne güzel bir otel değil mi?

Adam ona şöyle bir baktıktan sonra içini çekerek:

— Evet hanımefendi, dedi. İşçisi kimbilir ne kadar güzeldir? Ben çok fakir bir adamım ve gördüğünüz gibi parkın kanepelerinde yatıp kalıyım. Bütün ömrümce kazandığım parayı bir araya koysam bu otelde bir gece kalamam! Fakat yine de şu tahtaların üzerinde yataktan «Kimbilir belki bir gün oradaki kuştüyü yataklardan birinde yatarsın Mac!» derim kendi kendime.

Zengin Leydi'nin gözleri do-

lu dolu olmuştı:

— Çok doğru söylemişsiniz Mac, dedi. Bakın nihayet hayalleriniz gerçekleşiyor. Bu gece otelde benim misafirimsiniz.

Böylece, dilenci o gece otele misafir edildi ve tam düşündüğü gibi oranın gömme banyolarında yıkandı, nâdide yemekler yedi ve kuştüyü yataklarında uyudu.

Ertesi sabah kahvaltıda zengin kadın misafirine sordu:

— Nasıl bu gece iyi uyudunuz mu?

Fakat ümitlerinin aksine ekşi bir suratla karşılaştı:

— Yok canım nerede? Kemiklerim sızladı ve gözüme uyku girmedi. Ben parkta çok daha rahat uyurdum.

Kadın bozulmuştu:

— Aman nasıl olur? Yatağınız rahatsız mıydı yoksa?

Dilenci:

— Hayır, dedi. Çok rahat kuştüyü bir yataktı. Fakat ben park kanepesinde yataktan hep bu rahat yatağı hayal eder öyle uyurdum. Dün gece ise sabaha kadar park kanepesinde yattığımı düşünüp uyuyamadım!...

S. AYDINLIK

MILLETLER GÜLÜYOR

Kelepir!

Yeni baba olmuştu. Bir gece yarısı uyanan karısı onu çocuklarının beşiği başında gördü. Genç adam beşiğin üzerine eğilmişti ve yüzünde sevinç, hayranlık, hayret ve memnuniyet ifadeleri okunuyordu. Kadın bir müddet gururla kocasını seyrettikten sonra tatlı bir sesle:

— Ne güzel değil mi kocacığım, dedi.

Adam:

— Evet karıcığım, dedi. Deminden beri bakıyorum da bir sterlin elli sente bu kadar sağlam ve bu kadar güzel bir beşiği benden başka kimse yapamazdı... Öyle değil mi?

(İskoç)

Samimiyet!

Genubun yüksek sosyetesine mensup hanımlar sosyal hizmetlerde bulunma arzusunu gösterdiler ve aralarında bir kulüp kurdular.

İlk aldıkları karara göre hapisanede mahkûmlara tescilli ve şefkat dolu mektuplar yazacaklardı. Bunlardan yaşlı bir kadın 688395 numaralı mahkûmla mektuplaşıyordu. Kadıncağız iki üç mektuptan sonra samimiyeti biraz daha derinleştirmek istedi ve şöyle yazdı:

«Azizim 688395

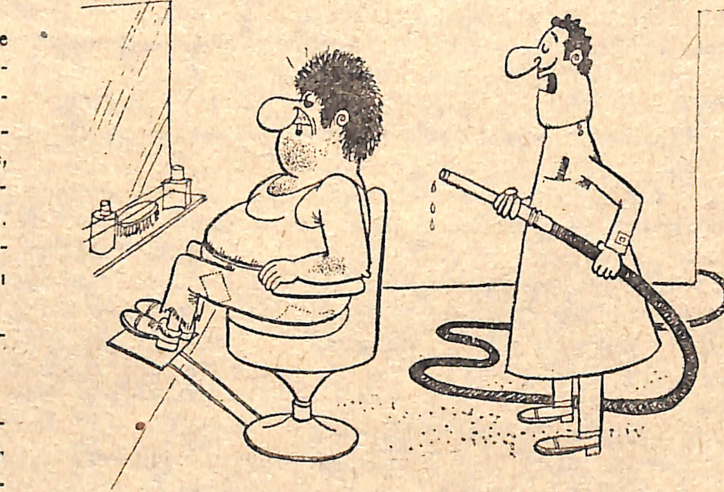
Artık sizinle iki yakın dost sayılırız. Onun için resmiyeti bırakıp size sadece 688 desem nasıl olur acaba?»

(Amerikan)

Yazısız!..

— İtalyan —

— Saçlarınızı da yıkıyayım mı?..

(İtalyan)

Tesir!

İNGİLİZ şairi William Morris, Paris'teki ikameti sırasında diğer yabancılar gibi. Eyfelin dünyanın mimarî şaheserlerinden biri olduğunu düşünüyor ve zamanının çoğunu kulede geçiriyordu. Yemeklerini kuledeki lokantalarda yiyor ve hattâ diğer zamanlarında da oradaki gazinolarda oturup şiirlerini yazıyor. Bir gün kulede karşılaştığı bir dostu:

— Azizim dedi. Anlaşılan Eyfel sana da çok tesir etti. Hiç buradan çıkmıyorsun.

William Morris:

— Yok canım, dedi. Tesir filân etmedi. Yalnız Paris'te bu heyulâyı görmeden rahatça oturup çalışabileceğim yegâne yer burası da..

(İngiliz)

Yaş günü!

MEŞHUR artist Ethel Barrymore hayli ileri bir yaş gününü tesit için evinde büyük bir parti hazırlamıştı. Davet ettiği dostlarından biri sordu:

— Ethel, pasta da yaptırıcaksın değil mi?

— Tabii şekerim pastasız yaş günü olur mu? Kocaman bir pasta ısmırladım merak etmel.

— Peki, pastanın üzerine mumlar da dizecek misin?

Bu sonuncu suale hafif yollu bozulan Miss Barrymore:

— Ne münasebet canım diye cevap verdi. Yaş günü partisi bu, fener alayı değil ki!

(Amerikan)

Şaka!

SİD Grauman Hollywood'un en çok şaka yapmasını seven sevimli bir şahıdır.

Bir gün yakın dostu Douglas Fairbanks ve karısı Mary Pickford trenle New York'a gideceklerdi. Grauman onlar için sürprizli bir yol hediyesi düşündü. Hususî surette hayvan terbiye eden ve filmlerde bunları kiralayan bir mağazaya gitti. Oradan günde 50 dolara, binlerce dolar kıymetindeki bir kazı kiraladı. Bu kaz daimî olarak kanatlarını çırpıyor ve korkunç bir sesle gürültü ediyordu.

Grauman hayvanı tanınmıyacak şekilde paket ettirdi ve tren kalkarken dostuna hediye etti. Yolda paketi açan Fairbanks'lar bu müthiş gürültücü kazı görünce şaşırıyorlar. Fakat Douglas Fairbanks hayvanı derhal tanıdı ve arkadaşının şakasına çok daha tesirli bir şekilde mukabele etmek maksadiyle şu telgrafi gekt:

«Sevgili Grauman

Hay Allah senden razı olsun! Trende yiyecek o kadar fena idi ki... Hediye ettiğin kazla yaptığımız kızartma çok makbule geçti.

(Amerikan)

Turist aile!

Küçük oğlan. seyahat meraklısı babasına sordu:

— Babacığım siz nerede doğdunuz?

— Paris'te.

— Peki, annem?

— Los Angeles'te.

— Ben nerde doğdum?

— Berlin'de.

Küçük bir an düşündü:

— Hayret değil mi babacığım. Biz üçümüz nasıl olmuş da bir araya gelmişiz!

(Fransız)

İyi Doktor!

Bir gün bir Çinliye sordular:

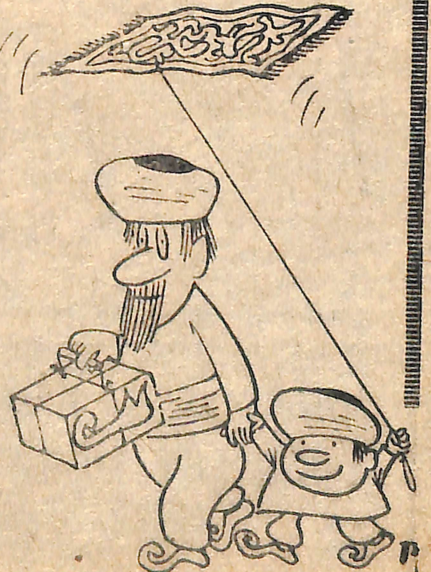
— Sizde iyi doktorlar var mıdır?

— İyi doktor da söz mü? Dünyanın en iyi doktorları bizde bulunur.

— Yok canımı!

— Tabii yal Bakın anlatayım. Bir gün çok hastalanmıştım. Dr. Hang Wund'u çağırdık; bir takım ilâçlar verdi, daha fena oldum. Sonra Dr. Çek Çang'ı çağırdık, bir miktar ilâç daha verdi. Ben gittikçe fenalaştım, sonra Doktor Sun Tien geldi. Yaptığı tedavi ile az daha ölüyordum. En sonunda Dr. Slen Kan'ı aradık. Fakat çok meşgulmüş gelemedi ve ben de iyileştim.

(Çin)

Yazısız!..

— Alman —

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 45 —

Un ortadan çekilince, ekmeği süpürge tohumu ile ve öğütülmüş mısır koçaniyle yapmağa başlamışlardı. Bunları bol bol buluyorlardık, çünkü müttefiklerimiz böyle şeylere tenezzül etmiyorlardı..

Bulgur da bu suretle kıymetli bir mata olmuştu.

İzzetî Efendi, Barba Pandelinin dükkânındaki konuşmadan sonra, bu hakikate iyice vâkıf olup, zihninde, bundan istifadeyi tasarlayınca, işi Satılmışa açmıştı. Onu bu muameleye ortak etmek istemesinin sebebi de kazanın her tarafında onun nüfuzunu kullanmaktı.

Önce, azdan başlamağa karar verip işe giriştiler.

İzzetî Efendi paçaları sıvadı: Bir beygir kiralayıp, köy köy dolaştı. Yalnız eldeki mahsul değil, gelecek yılların mahsulünü de, köylüye pey vererek, muntazam ve sağlam senetlerle kapatıyor, bağlıyordu. Böylece, yok pahasına bir kaç bin okka bulgur topladı.

Kasabada, ne kadar boş dükkân, samanlık, ambar gibi yerler

varsa, hepsini kiralamış, bulgurları çuval çuval buralara yığmış, yerleştirmişti.

Arkasından, kalkıp İstanbula da gitti; bir iki adam peydahladı. Piyasayı sarsmamak, fiatları düşürüp de umduğu kârdan zarar görmemek için sevkıyatı azar azar yapmayı kararlaştırdı. Zaten, vapur nakliyatı, düşman gemilerinin taarruzu korkusundan durmuştu. Ufak motörlü kayıklara yükletip, yükletip, kıyı kıyı, bulgurları İstanbula aşırıyordu.

İlk partide yüzde bin kâr ettiler. İkinci ve üçüncü partiler de ona göre kâr bırakınca, vergi kâtibinin kurtları ayaklandı. Parası gibi geliyordu. Toplandıkça da toplanıyordu. Fazla kanlı adamlar nasıl ki bu kanı akıtmak ihtiyacını duyarlarsa, İzzetî Efendi de, bu, akla hayret verecek bir nisbet ve suretle günden güne artan serveti biraz da harc edecek yer aramağa başlıyordu.

Satılmışla can ciğerdiler artık. Mütemediyen zenginliğinin artmakta olduğunu gören Satılmış, bunu arttırmağa vasıta olan İzzetî Efendiye gittikçe bağlanıyor, eskiden ona yapmış olduklarına nadim oluyordu.

Tezgâh başında, bazan da İzzetî Efendinin kiracıları savup da şimdi başlı başına işgal etmekte olduğu evinde, başbaşa verip, hıyal kuruyorlardı. Vergi kâtibi ağdalı diliyle:

— Velinimetim! diyordu; şuradan, seninle kalkıp, bir yol İstanbula kadar gitsek. Hem ticaretimiz için başka yollar arasak, hem de biraz felekten kâm alsak. Bu menhus yerde ikimiz de bu naldık, kaldık. Efendim Tanrının günü aynı pilâva kaşık salmaktan usanç getirmişsindir... Fakire gelince, pilâvdan dahi mahrumum. Ne demek istediğimi rânâ anlarsın. Ahır vaktimize irişmeden, Cenabı Hakkın bağışlamış olduğu bunca nimetlerden müstefit olmaklığımız gerektir. Bir bahane icadiyle şuradan, beş on gün için tüyemez miyiz?

Öteki içini çekiyordu. O zaman, dostunda uyanan bu iştiağı, vergi kâtibi daha da körüklüyordu:

— Mirim! Dünyada, kadın denilen mahlûkun en hasna ve müstesnalı İstanbul denilen belde dilâradadır. Naz ve işve, hüsn ve cazibe oranın dilberlerine vergidir. Elhamdülillâh kazancımız yolunda. Birer nebze fedakârlık

edip, ehli zevkin zekâtını versek! Elâlem, İstanbulda zevkine, safasına bakıyor. Biz burada ancak Barba Pandeli'nin meyhanesini bellemişiz.

— Doğru deysin, İzzetî! Emme nasıl gidek?

— Basbayağı, nuru aynım! Yel üfürecek, su götürecektir... Gelecek hafta içerisinde, Hayreddin Reis'in motörü ile yüz yirmi çuval malımız var sevkedilecek. Gemi geniştir. İkimiz de şöyle bir kenara sığınırız. Maşallah havalar müsait. Deniz çarşaf gibi...

— Moskof şarapol atıyı... Torpil salıyı...

— Allaha emanet. Bunca vakkittir mal gönderiyoruz. Motörlerimiz, takalarımız vızır vızır işliyorlar. Herifin tüccar gemilerine, hele böyle küçük teknelere hiç bir defa taarruz ve tecavüz ettiği görülmedi, işitilmedi... (Pis pis gülererek) hayırlısı ile bir defa İstanbula varalım, torpili bizde gör sen! Beyoğlunu uçurmazsak, yuh bana!...

Böyle alttan alta, sinsi sinsi, za manla koskoca bir duvarı yıkan bir su sızıntısı gibi, işliye işliye, vergi kâtibi arkadaşını, kafadarını kandırıyordu.

Vaktiyle, bir aralık İstanbulda çapkınlık ettiği zamanlar, oralarından toplayıp getirmiş ve evinde saklamakta olduğu bazı kadın fotoğraflarını da gösterdikçe Satılmışı büsbütün alevliyordu.

Satılmış, kararını vermek üzere idi. Fakat bu sırada, aksi gibi, Hacı Bey hastalanmıştı. Bir sabah, karısı onu yatağının içinde bir külçe halinde bulmuştu. Sağ tarafı büsbütün tutmuyor, dill dönmüyordu. Ne belediye hekimi, ne de nefesinin kudreti mücerrep olan tekke şeyhi, adamcağızı diriltmeğe, davrandırmağa muvafak olamamışlardı. Döşek yorgan, yatıyordu.

Onu bu halde bırakıp da, Satılmış, nasıl eğlentiye gidebilirdi? Allah korusun bir hâl olsa Hacı Beyin mirası kapanın elinde kalabilirdi. Hususiyle, birikmiş ve bir arafa saklanmış epeyce altınlar bulunduğu malûmdur. Ya bunlar ortadan yok edilirse?!

İzzetî Efendi bu vaksiz engelle içerliyordu. Hacı Bey, tam bulmuştu hastalanacak zamanı!

Allahtan çok sürmedi! On beş gün kadar, zavallı adam, yatağının içinde bir ihtizar devresi geçirdikten sonra öldü.

(Devamı var)

Her yerde Paradır !

Tarih.....	Tarih.....	TL.....
Lira.....	TÜRK TİCARET BANKASI	
Emrine.....	İmza örneği	
Cek No.....	İşbu cek mukabilinde	
	yalnız	
	Cek No.....	Hesap No.....
	Bu cek 100 veya 250 TL kadar müteberdir.	
	İmza	

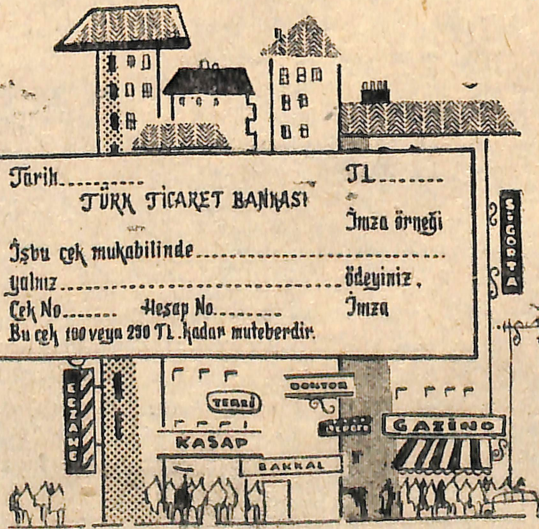
PARA KAYBETMEK KORKUSU KALMADI

Tasarruf Hesaplarınızda dahi

Çek kullanabileceksiniz

(TAFSİLÂT GİŞELERİMİZDE)

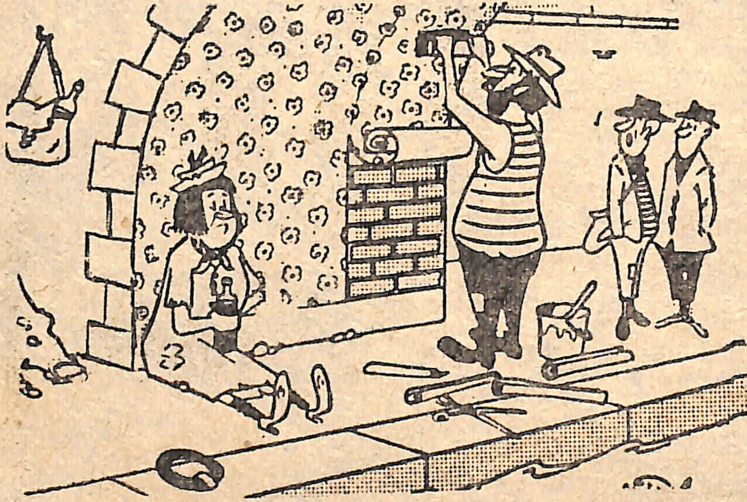
TURK TİCARET BANKASI

Redas Rukun

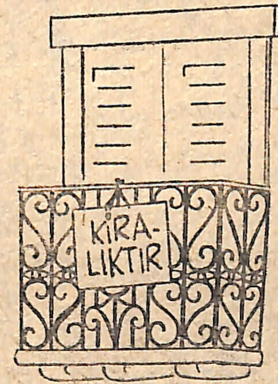
KARİKATÜRLERİ

KİBAR DÜŞKÜNLER

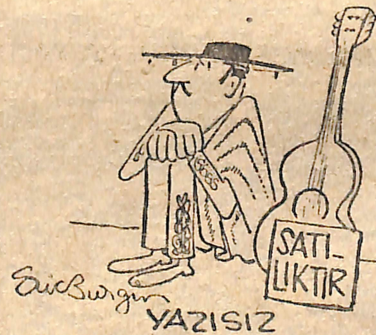

-ANNE BU DEĞİL, BABAM ÖTEKİ !..

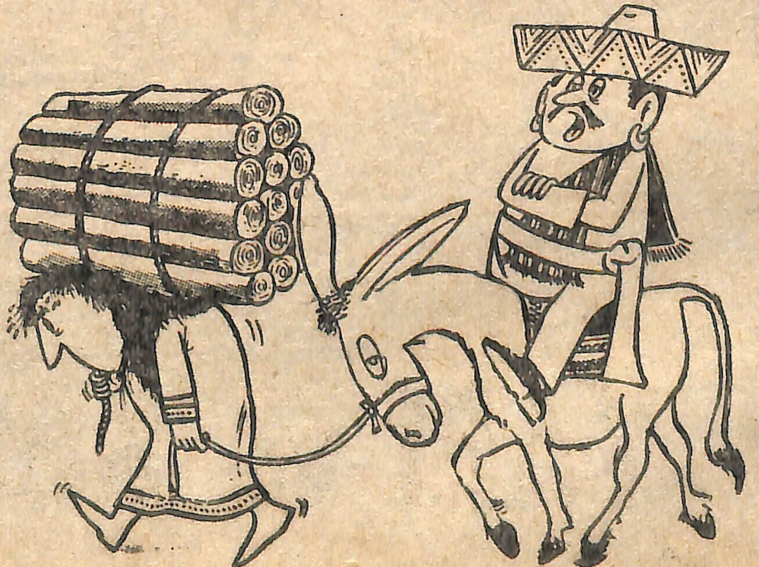

- DOKTORCUĞUM EVDE BU KIYAFETTE
GEZİYORUM DİYE KOCAM BANA DELİ
DİYOR.

DOKTOR-VAY DELİ VAY !.

YAZISIZ

YAZISIZ

**YIL SONUNDA
BİR
ÇEKİLİŞTE**

Kadıköy'de

16

**APARTMAN
DAİRESİ**

**400.000
LİRA PARA İKRAMİYESİ**

ve

Erenköy'de

**32
ARSA**

Bu çekilişe, hesabında
en az 200 lirası olan-
lar iştirak ederler. Her
100 liraya bir kur'a
numarası.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Sahibi:
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden:
KADRI YURDATAP

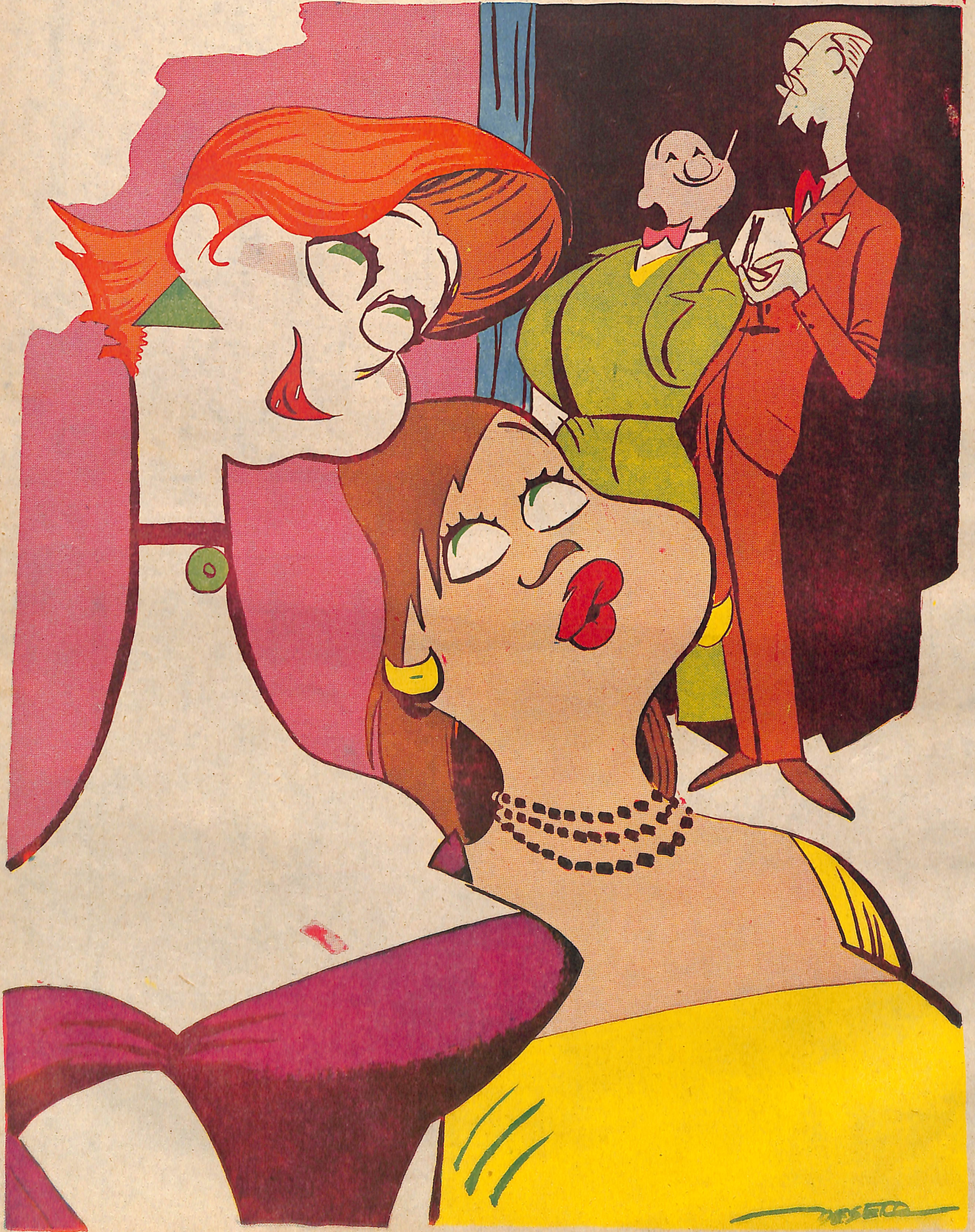
Adres:
Klotfarer Cad. No. 8-10

Daire: 3
Belediye - İstanbul

Basıldığı yer:
ERCAN MATBAASI

Kapak baakısı
ŞAKA MATBAASI

AKBABA

Asalet züppeleri :

- Kocamın cebindeki saat Napoleon'unmuş...
- O bir şey değil, benimkinin bileğindeki Âdem babamızınmış!